VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 97 — Vol LI vuosikerta | Sudbury, Ont. | Tiistai, elok. 22 p. — Tuesday, Aug 22, 1967

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

1867 | 1967 — 1917—1967 — Itsenäinen SUOMI

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

Kaksi USAn konetta alas Kiinassa

USA sanoo näiden koneiden ajautuneen "paluumatkalla" taaksepäin Hanoista 90 mailin päässä olevan rajan yli

Washington.—Pentagon myönsi maanantaina että kaksi Yhdysvaltain laivaston pommittajakonetta on ammuttu alas Kiinassa.

Kiinan virallinen uutistoimisto Uusi Kiina tiedoitti yhdysvaltalaiskoneideen "julkeasti tunkeutuneen" Kiinan ilmatilaan "tahallisessa sotaprovokatiotarkoituksessa", ja että Kiinan ilmavoimat ampuivat ne alas Kwangsi Chuang autonomisella alueella.

Kiinalaistiedon mukaan yksi yhdysvaltalaislentäjä on saatu vangiksi. Kummassakin yhdysvaltalaiskoneessa oli 2-henkinen miehistö.

Pentagonin viranomaiset myönsivät, että laivaston kaksi Grumman A-6A Intruders-konetta on todennäköisesti ammuttu alas MIG-koneiden avulla.

Pentagonin julkaiseman selityksen mukaan nämä lentokoneet olivat Hanoin kaupunkia pommittaessaan joutuneet kovan painostuksen alaiseksi lentokonetulituksen ja maasta ilmaan ammuttavien ohjusten toimesta, ja että ne olivat sen vuoksi poikenneet suunnasta — lentäneet Hanoista 90 mailin päässä olevan Kiinan rajan yli sen sijaan että olisivat lentäneet vastakkaiseen suuntaan merelle, mistä olivat pommitusmatkalle lähteneet.

Pentagonin selitysten mukaan Kiinan puolelle rajaa menneille lentokoneille oli voinut tulla navigaatiovikoja, ja että niitä vaikeutti ehkä myös kova ukonilma.

Tämä oli ensimmäinen Kiinan ilmatilan loukkaus sen jälkeen kun presidentti Lyndon Johnson antoi määräyksen pommittaa vain 10 mailin päässä Kiinan rajalta olevia kohteita Pohjois-Vietnamissa.

Rauhoittaakseen oman maan yleistä mielipidettä ja välttääkseen kansainvälisen painostuksen kehitystä, USAn puolustusministeriö antoi nopeasti yleispiirteisen "selityksen" siitä miten Kiinan ilmatilan loukkaaminen tapahtui.

"Uskomme Pekingin tietävän, että Yhdysvallat ei pyri vetämään kommunisti-Kiinaa sotaan", sanotaan puolustusministeriön selonteossa lisäten samalla: Ilmeistä on, että hallituksen kaikista varotoimenpiteistä huolimatta rajaylityksen estämiseksi "tämäntapaisia tapauksia tulee toistumaan."

Kiinan puolelle "ajautuneiden" koneiden pommituskohteina ei ollut Kiinan rajan läheisyys, vaan Pohjois-Vietnamin pääkaupunki Hanoi, selittivät yhdysvaltalaiset.

Kohdattuaan kovaa ilmatorjuntatulitusta, näitä koneita vastaan hyökkäsi MIG-koneita ja niitä tulitettiin maasta ilmaan ammuttavilla ohjuksilla, sanoi puolustusministeriön puhemies.

Yhdysvaltain kongressin eräät jäsenet ovat aikaisemmin esittäneet hallituksen arvostelua nimenomaan sen vuoksi että Kiinan rajaa lähellä olevien kohteiden pommitus voi johtaa Kiinan ilmatilan rikkomiseen ja että tällaiset rajarikkoumukset mitätöivät kaiken sen, mitä ko. kohteiden pommituksella sotilaallisesti ehkä saavutetaan. Tiedoitus näiden pommittajien rajaylityksestä tarkoittaa sitä, että yhdeksän yhdysvaltalaiskonetta on Vietnamin sodan aikana rikkonut Kiinan ilmatilaa. Aikaisemmin on yhdysvaltalaisten toimesta myönnetty että 7 konetta on ammuttu alas ja että kateissa on 13 lentäjää, joista 1 vankina.

Pohjois-Vietnamin radio tiedoitti maanantaina, että Hanoin pommituksen yhteydessä ammuttiin alas 8 yhdysvaltalaiskonetta ja että useita yhdysvaltalaisia lentäjiä saatiin vangiksi.

Kansallinen näyttely on avattu Torontossa

Toronto. — Sateisesta säästä huolimatta Canadan kansallisen näyttelyn — Canadian National Exhibition, eli CNE — avattiin juhlavasti perjantaina.

Canadan entinen kenraalikuvernööri Vincent Massey, joka suoritti näytöksen avauksen 15 vuotta sitten, sai nytkin suorittaa tämän kuniatehtävän. Värikkään avajaisjuhlan muina puhujina esiintyi pääministeri Lester B. Pearson, joka esitti mr. Masseyn puhujaksi, ja näyttelyn presidentti W. H. Evans, joka esitti pääministeri Pearsonin puhujaksi.

Puheensa yhteydessä pääministeri Pearson sanoi, että Expo 67 maailmannäyttely on vuosisadan juhla mutta CNE on vuotuinen tilaisuus.

Mr. Massey sanoi puolestaan että tämä näyttely auttaa canadalaisia tuntemaan vähän paremmin toisiaan.

Kiinalta Hongkongin asioista ultimaatuminootti Lontoolle

Peking sanoo Hongkongissa toimitun laittomasti estäessä kolme lehteä ilmestymästä

Hongkong. — Kiina esitti sunnuntaina Britannialle vaatimuksen että se myöntää kolmelle hongkongilais-lehdelle ilmestymisoikeuden, ja että 53 pidätettyä henkilöä on vapautettava 48 tunnin kuluessa. Mitään määritelmää ei ole siitä mitä tapahtuu jos ultimaatumia ei oteta huomioon.

Jos Britannia ei toimi, "sitä pidetään vastuussa siitä koituvista kaikista vakavista seuraamuksista" kerrotaan sanottavan nootissa mikä annettiin Britannian lähetystön asianjohtajalle Donald Hopsonille, Pekingissä.

Pekingille myötämielisten lehtien ilmestyminen kiellettiin Hongkongissa viime torstaina kunnes oikeus käsittelee lehtien viittä hallinnollista henkilöä vastaan nostetut syytteet. Näitä miehiä syytetään kapinalakien rikkomisesta, kiihoittavien raporttien julkaisemisesta ja väärien tietojen levittämisestä.

Seuraavana päivänä — siis perjantaina — kaksi lehteä (Tin Fung Yat Pao ja Hong Kong Evening News) ilmestyi yksisivuisina "protestinumeroina" vaatien viiden henkilön hetikohtaista vapauttamista. Kolmas väliaikaisen ilmestymiskiellon saanut lehti on The Afternoon News.

Kiinan nootissa sanotaan näiden lehtien väliaikaista ilmestymiskieltoa laittomaksi toimenpiteeksi ja esitetään tapahtuvista voimakassanainen protesti.

Pekingissä ilmestyvä Kansan Päivälehti sanoi myös, että Hongkong on osa Kiinasta, ja että kiinalaisilla on kaikki oikeudet mennä Hongkongiin.

Lontooseen lähetetyssä Kiinan nootissa sanotaan. että Hongkongin viranomaiset ovat viimeksikuluneen kahden kuukauden aikana pidättäneet useita "patrioottisia" lehtikirjeenvaihtajia ja lehtien hallintokuntaan kuuluvia henkilöitä siksi kun viranomaiset pelkäävät mitä lehdet kirjoittavat.

Hongkong. — Puheenjohtaja Mao Tse-tungille uskollisia tuhansia sotilaita väitetään lähetetyn sunnuntaina Kantoniin maolaisten tueksi joiden sanotaan olleen m.m. kolmisen tuntia kestäneessä ammunnassa vastustajiensa kanssa.

Englanninkielisen Asian Weekend-lehden kertoman mukaan 63., 64 ja 65. armeijan sotilaita on lähetetty Kwantungiin, Kiinan eteläiseen maakuntaan.

Taistelujen väitetään puhjenneen ilmiliekkeihin sen jälkeen kun pääministeri Chou En lain välitysyritys epäonnistui.

PÄIVÄN KESTÄVÄ POSTILAKKO CANADASSA TÄNÄ PERJANTAINA?

Unio syyttää hallitusta vitkastelusta ja sanoo, että mr. Bensonin asenne ei ole tilannetta parantanut

Ottawa. — Canadan postityöläisten unioni — Canadian Union of Postal Workers — missä on 12,000 jäsentä, järjestää tänä perjantaina, 25 pnä päivän kestävän lakon vaikka kukin jäsen voi siitä saada $100 sakon.

Union toimesta on puhuttu lakon järjestämisestä siitä lähtien kun hallitus kieltäytyi maksamasta juhlapäivän ylimääräistä palkkaa noin 2,500 postityöläiselle, joille olisi union katsantokannan mukaan kuulunut vapaapäivä heinäkuun kolmantena, jolloin valtion kaikki toimenhaltijat saivat liittovaltion perustamisen Centennial päivän kunniaksi vapaapäivän.

Liittohallituksen raha-asiainlautakunnan puheenjohtaja Edgar Benson esitti viime perjantaina anomuksen, että hallituksen asianomainen lautakunta julistaisi edessäolevan lakon laittomaksi.

Lautakunta ei ole vielä tällaista lausuntoa antanut. Hiljattain laaditun toimenhaltijain kollektiivisia työehtosuhteita käsittelevän lain mukaan voidaan laittomaksi julistetusta lakosta määrätä $100 sakko kullekin työläiselle, $300 sakko union toimitsijoille ja uniolle $150 sakko kultakin lakkopäivältä.

Union jäsenet — postitoimistoissa postia käsittelevät työläiset — ovat antaneet hyväksymisensä päivän kestävän lakon järjestämiselle siinä tapauksessa jos he eivät saa muuten valitustaan kuulluksi.

Postihallinto katsoo, ettei sen ollut pakko myöntää vapaapäivää niille työläisille, joilla oli työvuoro heinäkuun kolmantena.

Toinen postityöläisten unio, 10,000 jäsentä käsittävä Letter Carriers Union of Canada, ei ole osallisena tässä kiistassa. Mutta jos postia ei lajitella postitoimistoissa, silloin ei ole postin kantajillakaan juuri mitään tehtävää.

Liittohallitus julisti heinäkuun 3. päivän viralliseksi juhlapäiväksi sen vuoksi kun heinäkuun ensimmäinen — Canada päivä — oli tänä vuonna lauantaina. Tämän julistuksen perusteella saivat monet canadalaiset 3-päiväisen viikonlopun.

CUPW:n aluejohtaja W. Bazzell sanoi Windsorissa, että union kansallinen johto on "kirotun kyllästynyt" siitä kohtelusta, mikä on tullut canadalaisten postityöläisten osaksi. Hän sanoi, että lakko on protesti hallitusta vastaan ja sen kansallinen protesti "heinäkuun kolmannen päivän pannukakusta".

Mr. Bazzell sanoo työläisten odottavan vielä unionsa tunnustamista ja 10-kuukautista työehtosopimusta union ja hallituksen välillä vanhan sopimuksen mentyä umpeen heinäkuun 31 pnä. "Asiain nykyisellään ollessa meillä ei ole mitään takeita. Meille sanotaan aina, että tunnustaminen on nurkan takana. Se on pitkä kulma. Me olemme kirotun kyllästyneitä tähän viivytykseen."

Mr. Bazzell sanoi että mr. Benson on uhannut postityöläisiä Bill C170 lailla, mikä hyväksyttiin viime maaliskuussa. Tämän lain perusteella voidaan postityöläisille määrätä sakot korpilakkoon osallistumisesta.

Mr. Bensonin asennoituminen ei ole lainkaan parantanut tilannetta, selitti mr. Bazzell.

Yorkvillessa vangittiin 50 "hippieta"

Toronto.—Viisikymmentä Yorkvillen nuorta "hippieta" joukossa sentään yksi 67-vuotiaskin "hippy" vangittiin melko kovakouralselta näyttäneellä tavalla poliisien toimesta ja vietiin maanantaina aamupäivällä poliisioikeuteen.

Suuremmalla osalla heistä oli vielä oikeuskuulustelussa korvarenkaat, pitkät parrat, helmet, mustalaisvaatteet ja pitkät hiukset mutta kukaan heistä ei ollut avojaloin. Heistä joutuu 44 vastaamaan rauhan häiritsemissyytöksestä elokuun 28 päivän oikeuskuulustelussa.

Oikeuskuulustelun jälkeen "hippiet" lauloivat ja rukoilivat poliisiputkien ulkopuolella vanhalla kaupungintalolla.

Newyorkilainen 18-vuotias Mary Kerston johti canadan-ranskalaisen kansanlaulun Frere Jacquesin laulua. Sitten monet heistä polvistuivat, liittivät kätensä yhteen ja lausuivat 23. psalmin.

"Me haluamme päästä vapauteen nyt likaisista vanhoista vankiloista" he hokivat kuorossa.

Tämä mielenosoitus jatkui tunnin aikaa "hippien" odottaessa viimeisten kumppaniensa vapautumista oikeuskuulustelusta.

Karkulaisuus lisääntyy asevoimista -- Times

"Hölynpölyä" sanoi McNamara; tunnettu opettaja suosii kutsunnan karttajia

Washington. — Yhdysvaltain puolustusministeri Robert McNamara sanoi pelkäävi "hölynpölyksi" sitä kun Lontoon Times tiedoitti, että Saksassa olevista Yhdysvaltain asevoimista karkaa vuosittain noin tuhat miestä.

Ulkomailta viikon lopulla tulleissa uutistiedoissa kerrottiin että yhdysvaltalaissotilaita karkaa asevoimista siinä mielessä, ettei heidän tarvitse mennä Vietnamin sotaan. Myös sanotaan että eurooppalaiset pasifistit avustavat näitä karkureita.

Euroopassa olevien yhdysvaltalaisten asevoimien päämajan eräs puhemies sanoi, että "pitkän aikaa" ilman lomaa armeijayksiköstään poissa olevia on kaikkiaan 338 miestä, joihin lukeutuu myös useita vuosia kadoksissa olleita. Yhdysvaltalaisia sotilaita on Länsi-Saksassa 225,000.

Times sanoo tilastojensa perustuvan Euroopassa suoritettuun tutkimukseen kun Euroopan mannermaalla levitettiin Englannissa painettuja lentolehtisiä, joissa annetaan rohkaisua Yhdysvaltain asevoimista karkaaville.

Times sanoo erään Yhdysvaltain armeijasta paenneen neekerisotilaan, (sotamies Roy Jones III) sanoneen että "amerikkalaiset kohtelevat vietnamilaisia samalla tavalla kuin neekereitä kohdellaan Yhdysvalloissakin".

Pentagon sanoo USAn upseerien Euroopassa kuulleen jo aikaisemmin puheita siitä että Vietnamin sotaa vastustava ryhmä avustaa armeijasta karkaajia, mutta nämä puheet ovat liioiteltuja.

Ann Arbor, Mich. — Ryhmä johtavia opetusalan miehiä otti torstaina "loman" orientaalisten kongressista; järjestivät kokouksen missä protestoitiin Yhdysvaltain Vietnam-sotaa vastaan ja leimattiin Yhdysvaltain ohjelma maailman rauhaa vaarantavaksi.

Yksi huomattu yhdysvaltalainen opettaja, Derk Bodde, joka opettaa kiinankieltä Pennsylvanian yliopistossa, ilmaisi ihailunsa "nuorille miehille jotka kieltäytyvät asepalveluksesta Vietnamissa sotimisen välttämiseksi."

Hän puhui hyväksyvässä äänensävyssä myös verojen maksamisesta kieltäytymisestä niin kauan kuin tämä sota jatkuu.

Kokouksen järjesti 7 opetusalan henkilöä, joista 4 amerikkalaista, 2 ranskalaista ja 1 brittiläinen, ilmeisesti sen vuoksi kun Orientaalisten opetustyöntekijäin 27. kongressin työlistassa ei ole varausta keskustelulle Vietnamin tilanteesta. Yksi puhujista oli Owen Lattimore, joka oli senaattori McCarthyn villin hyökkäyksen kohteena 50-luvulla.

King vastustaa Pres. Johnsonia 1968 vaaleissa

Atlanta. — Tri Martin Luther King Jr. sanoi täällä viikon lopulla että hän "tulee varmasti vastustamaan" presidentti Johnsonia vuoden 1968 vaaleissa ja antamaan ehkä kannatuksensa jollekin toiselle presidenttiehdokkaalle, ellei nykyisessä Vietnam-ohjelmassa tule muutosta.

Tri King kieltäytyi Southern Christian Leadership kokouksessa antamasta sitoumusta kummallekaan vanhalle puolueelle.

ASEEN HALLUSSAPITO-SYYTÖS BROWNILLE

New York. — Taistelumielinen neekerijohtaja H. Rap Brown oli sunnuntaina Yhdysvaltain liittovaltion pidätyslaitoksella hänen asianajajiensa yrittäessä järjestää $25,000 suuruista takausmaksua mika on määrätty hänen vapaalle jalalle pääsemisen ehdoksi.

Brown lähetti liittovaltion vankilan sellistä Yhdysvaltain neekereille vetoomuksen, että he "aseistaisivat itsensä vasta tulevan vapauden" saavuttamiseksi.

Hän osoitti vetoomuksensa "kaikille tummille veljilleen ja siskoilleen kautta Amerikan, jotka ovat vihollisen linjojen takana. Minä sanon, että taistelu ei ole vielä aikuistunut. Asettakaa itsenne vasta tulevan vapautemme hyväksi".

Rap Brown vangittiin lauantaina syytettynä, siitä, että hänellä oli lyhyt ratsastuspyssy lentäessään New Orleansista New Yorkin aikana jolloin häntä vastaan on tutkinnassa mellakkaan kiihoitus- tuhopoltto- ja keusjutty Marylandin osavaltiossa.

"Fireams lain" perusteella nostetun syytöksen perusteella voidaan Brown tuomita 5 vuodeksi vankilaan ja $2,000 sakkoon.

Brown on 23-vuotias Student Non-Violent Co-ordinating Committeen johtajana.

Brown pidätettiin West 19th Streetillä sijaitsevan kerrostalon lähettyvillä. Hänellä ei ollut pidätyshetkellä asetta eikä hän tehnyt vastarintaa.

Syyttäjäviranomainen Stephen Kaufman selittää asiamiestensä hankkineen vangitsemismääräyksen ja löytäneet rakennuksesta punaisen muovipussin, missä oli .30 kaliberin puoliautomaattinen ratsastuskivääri ja 31 panosta.

Mr. Kaufman sanoi, ettei hän tiedä, kenen apartmentista tämä pyssy ja luodit löydettiin, mutta hän sanoi Brownin käyneen siinä rakennuksessa.

Brown vangittiin New Oreleansin liitto-oikeuden esittämän valituksen perusteella. että hän kuljetti pyssyä mukanaan lentäessään New Orleansista New Yorkiin.

Yhdysvaltain rikoslain mukaan on laiton teko se, jos kuka tahansa "syytettynä oleva henkilö kuljettaa ampuma-asetta osavaltioiden välisessä liikenteessä."

Ennen lauantaista pidätystä mr. Brown oli $10,000 takausta vastaan Cambridgessa, Md nostetusta syytöksestä koskien heinäkuussa tapahtuneita mellakoita ja tuhopolttoja.

VIIME TIEDOT

Lontoo. — Britannian hallituksen sanotaan hyljänneen Kiinan 48-tuntisen ultimaatumin siitä, että kolmelle hongkongilaislehdelle palautetaan heti niiden ilmestymisoikeus, ja että 53 pidätettyä henkilöä vapautetaan. Brittiläisviranomaiset selittävät, että nämä lehdet eivät saa ilmestyä ennen kuin niiden viisi virkailijaa on läpäissyt oikeuskuulustelun. Näitä miehiä syytetään kapinalain rikkomisesta sekä väärien ja kiihoittavien tietojen julkaisemisesta.

Jerusalem. — Noin toinen puoli Itä-Jerusalemin 2,000:sta kaupasta piti ovensa suljettuna kello kahdeksalta maanantaiaamuna aloitetun arabikauppiaiden yleislakon johdosta. Kello kymmeneen mennessä väitetään kauppojen olleen kuitenkin avoinna noin 10 prosenttia lukumäärästä.

North Battleford, Sask. — James Petersonin ja hänen vaimonsa sekä heidän 7 lapsensa murhasta pidätetty 21-vuotias entinen mielisairaalapotilas Victor Ernest Hoffman asetettiin maanantaina virallisesti syytteeseen näistä murhista ja määrättiin samalla 30 päivän ajaksi parantolaan mielentilatutkimuksen suorittamista varten. Hänet viedään samaan parantolaan mistä Hoffman vapautettiin lääkärien lausunnon mukaan "vaarattomana" henkilönä heinäkuun 26 pnä. Shell Laken murhatyö tapahtui elokuun 15 pnä.

Ottawa. — Canadian Union of Postal Workers järjestää perjantaina yhden päivän kestävän protestilakon siitä huolimatta vaikka on julkaistu tietoja, joiden mukaan jotkut palkallisuuden vastustavat lakon aloittamista.

Montreal. — Maanantaina tiedoitettiin, että Suurten Järvien merimieslakon johdosta oli jo 100 laivaa toimettomana satamissa ja että jäljelläolevat 81 laivaa joutuvat lakkoilun keskiviikkoon mennessä. Noin 5,400 merimiehen lakkoa johtaa Seafarers' International Union.

Rauhantuomari ja poliisi ammuttu kuoliaaksi

Lustowell. — Eräs poliisi ja rauhantuomari ammuttiin eräällä farmipihalla lauantaina kuoliaaksi ja heidän murhastaan epäilty mies surmasi itsensä.

Maakuntapoliisi, joka ryntäsi rakennukseen kyynelkaasupommin ampumisen jälkeen, näki siellä 42-vuotiaan Joseph G. Jantzin kuolleena. Hän makasi vuoteessa kivääri vieressään.

James Hamilton, 37, joka oli 5 lapsen isä, tuli ammutuksi päähän kun hän meni lauantaina aamupäivällä ko. farmitalolle. Hän on ollut Ontarion maakuntapoliisin palveluksessa 15 vuotta.

Noin 38 vuotta Listowellin poliisipäällikkönä ollut, nyt eläkkeellä oleva 79-vuotias Carl F. Rocher oli kuolleena autossa. Kukaan ei tiedä varmuudella, miksi Rocher oli poliisin mukana autossa.

Poliisiviranomaiset saivat lauantaina kello 3.50 valituksen Jantzin farmilla olleesta perhekiistasta

Hamiltonia ammuttiin keittiön ikkunasta päähän ja poliisit arvelevat, että hän ei tietänyt mitä hänelle tapahtui. Kun toiset poliisit saapuivat paikalle, hänen autonsa moottori oli vielä käynnissä. Poliisikonstaapeli Hamiltonin autossa oli 4 kuulan reikää. Poliisit arvelevat, että Jantzi ampui itsensä ennen toisten poliisien tuloa.

McCUTCHEON PELKÄÄ SOSIALISMI-KUMMITUSTA

Konservatiivien tulisi toimia toryjen lailla sosiaalista lainsäädäntää vastaan, sanoi hän

Ottawa. — Konservatiivipuolueen kansallisen johtajan manttelia tavoitteleva senaattori Wallase McCutcheon sanoi viikon lopulla, että vanhan torypuolueen tulisi omaksua poliittisella areenalla perinteellisen asenteensa — keskustasta oikealla olevan paikan — ja vastustaa suurta hallitusta, suurta kulutusta ja "ajelehtimista sosialismiin."

"Jos konservatiivipuolue haluaa pitää tarkoituksenmukaisen paikkansa," sanoi tämä 61-vuotias johtajakokelas sanomalehtimiesten vastaanottotilaisuudessa, "sen täytyy poliittisella areenalla omaksua asenteensa keskuksesta oikealla olevan paikan."

Ilmaisten selvästi sosiaalista lainlaadintaa vastustavan kantansa, senaattori McCutcheon sanoi haluavansa "lopettaa tilanteen, missä liberaalit yrittävät kiertoteitse sivuuttaa NDP:n ja konservatiivit yrittävät sivuuttaa liberaalit ja NDP:n asioissa yleensä ja erikoisesti sosiaalisen huollon alalla.

McCutcheon sanoi että sosiaalista huoltoa olisi toteutettava valinnallisuuden perusteella eikä kaikkia käsittävästi, ja että kansallista sairashuoltoa ei pitäisi panna täytäntöön heinäkuun 1 pnä 1968 kuten liittohallitus on ilmoittanut.

Senaattori McCutcheon on yksi yhdeksästä torypuolueen johtajapaikan tavoittelijoista. Toinen johtajaehdokas, Manitoban nykyinen pääministeri Duff Roblins esitti myös viime viikolla ajatuksen, että jos hänestä tulee toryjohtaja ja sitä tietä Canadan pääministeri, hän vastustaa sosiaalista lainlaadintaa yleensä ja erikoisesti liittohallituksen suunnitelman kansallista sairashuoltoa.

"Minun mielestäni". sanoi senaattori McCutcheon, "konservatiivien tulisi toimia konservatiivien lailla."

YHTYMINEN ON NYT VIRALLISESTI HYVÄKSYTTY

Toronto. — Mine Millin ja terästyöläisten union yhtyminen Canadassa tuli virallisesti vahvistetuksi Mine Millin jäsenistön elokuun 3 päivänä suorittaman kansallisen yleisäänestyksen perusteella. Julkisen notaarin Irving Goodmanin Torontossa suorittama äänten lasku osoittaa, että vähän yli 60 prosenttia Mine Millin 13,000:sta jäsenestä osallistui äänestykseen ja äänesti "runsaasti 2-1" yhtymispäätöksen puolesta. Todellineen äänimäärä oli 5,122 yhtymisen puolesta ja 2,522 sitä vastaan.

"Tämä tarkoittaa, että meidän uniomme jäsenet ovat hyväksyneet yhtymisehdot, ja vaikka vielä on 15 päivää aikaa valituksen esittämiseksi äänten laskusta, me emme odota mitään tällaista vaatimusta, sanoi Mine Millin kansallinen rahastonhoitaja William Longridge viikon lopulla julkaisemassaan lausunnossa.

"Ensimmäisen kerran koko historiansa aikana ei-rautapitoisten metallien tuottajat ovat nyt yhdistyneinä samassa uniossa. Tämän sopimuksen perusteella tulee ei-rautapitoisten kaivoksien työläiset yhden union jäseniksi 90 prosenttisesti. He tuottavat 95-prosenttisesti Canadan ei-rautapitoisesta metallirikkaudesta.

"Se on historiallinen tapaus tällä teollisuusalalla ja tulee auttamaan uusien etuisuuksien voittamista alan työläisille. Menneisyyden hajaannukset ja haavat paranevat pian union johdon ja jäsenistön ryhtyessä nopeasti toimenpiteisiin tulevien työehtosopimusneuvottelujen hyväksi ja myös työpaikkatasanteella ja lainlaadinnallisella alalla", sanoi mr. Longridge.

VAPAUS (LIBERTY)

INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS

Established Nov. 6, 1917

EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI

TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69

Advertising rates upon application, translation free of charge.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25		USA:n:	1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
3 kk. 3.00		Suomeen:	1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

USAn "suurin vaara"

Vallankäytön keskittyminen varsinkin ulkopoliittisissa asioissa presidentin "omiin käsiin" on saanut Yhdysvalloissa niin suuret ja vaaralliset mittasuhteet, että siellä on tehty ehdotus kongressin valtuuksien takaisin saamiseksi, mikä tarkoittaa presidentin yksinvaltiuden rajoittamista.

Perustuslailliselta kannalta katsoen Yhdysvaltain presidentti valitaan neljäksi vuodeksi ja valinnan toimittaa kansan valitsema valitsijamiehistö. Hallituksen muodostavat presidentin määräämät ministerit, joiden nimitykset senaatti vahvistaa. Eduskunta eli kongressi on kaksi-kamarinen, senaatti ja edustajakamari. Näissä puitteissa on määritelty mitkä asiat kuuluvat kongressin valvonnan ja päätösvallan alaisuuteen ja mitkä toimeenpanevan elimen, eli hallituksen ratkaisuvaltaan. Kehitys on kuitenkin johtanut siihen, että presidentit ovat vähitellen saaneet ulkopoliittiset kysymykset miltei yksinvallan alaisuuteen.

Erikoiseen voimakkaasti on tämä seikka tullut esiin Yhdysvaltain hyökkäyssodasta pientä, mutta urheata Vietnamin kansaa vastaan. Yhdysvaltain kongressi ei ole hyväksynyt mitään sodanjulistusta Vietnamia vastaan. Mutta Etelä-Vietnamissa on kuitenkin noin 460,000 yhdysvaltalaista sotilasta. Sinne on sijoitettu suuria määriä yhdysvaltalaisia ilma- ja merivoimia. Yhdysvallat on Vietnamin sodassa menettänyt kaatuneissa ja haavoittuneissa kymmeniätuhansia miehiä, tuhansia lentokoneita ja paljon muuta sotamateriaalia.

Hallituksen, nimenomaan presidentin "valtuuksilla" ja arvovallalla on eskaloitu kerta toisen perään sotatoimia ja kuten kongressin monet jäsenet pelkäävät, tämä voi vetää Yhdysvallat joko tahtoen tai tahtomattaan uuteen maailmansotaan.

Kaikki tämä tapahtuu vetoamalla presidentin "valtuuksiin" kansainvälisten sitoumusten täyttämiseksi, mitä kongressi ei ole hyväksynyt, tai ns. Tonkinin päätöslauselmaan, joka valtuutti presidentti, pantakoon merkille, ei sotatoimia laajentamaan, vaan toimenpiteisiin "hyökkäyksen torjumiseksi" Kaakkois-Aasiassa.

Jos olisi USAn valtiovallan peräsimessä sellainen mies kuin edesmennyt Franklin Roosevelt — Suomen Kekkosesta puhumattakaan — niin tilanne olisi tietenkin vallan toinen. Mutta presidentti Lyndon B. Johnsonin yhä toistuvat omavaltaiset toimenpiteet Vietnamin sodan eskaloimiseksi aiheuttaa yhdysvaltalaisten keskuudessa lisääntyvää huolestuneisuutta. Tämän vuoksi on kongressissakin jo kiinnitetty huomiota presidentin valtuuksien rajoittamiseen ja niiden valtuuksien palauttamiseen perustuslain mukaisella tavalla kongressin käyttöön.

* * *

Diplomatian historian eräs huomattu yhdysvaltalainen professori esitti viime viikolla, että USAn kongressin pitäisi ryhtyä "päättäviin toimenpiteisiin" saadakseen takaisin perustuslain sille määrittelemät valtuudet, mitkä toisiaan seuranneet presidentit ovat anastaneet itselleen määritelläkseen Yhdysvaltain ulkomaisten sitoumusten laajuudet.

Puhuen senaatin ulkoasiain valtiokunnan kokouksessa tri Ruhl J. Bartlett Fletcher lakikoulusta ja Tufts yliopiston diplomaattiosastolta, esitti varoituksen, että Yhdysvalloista voi tulla "autoritaarinen" (johtajaperiaatteinen) valtio, ellei kongressi ryhdy toimenpiteisiin rajoittaakseen presidenttien tämän vuosisadan aikana omaksumia asiallisesti puhuen rajattomia valtuuksia Yhdysvaltain ulkopolitiikan asiain käsittelyssä!

Professori Bartlett ilmaisi mielipiteen, että vuodesta 1789 lähtien on kehittynyt miltei täydellinen vastakohtaisuus kongressin ja hallituksen valtuuksissa kansainvälisissä kysymyksissä.

Presidentti määrää käytännöllisesti katsoen ulkopolitiikan, päättää sodasta ja rauhasta ja kongressi on alistunut, tai jättänyt huomioonottamatta, tai hyväksynyt sen edistänyt tätä kehitystä.

Suurin vaara Yhdysvaltain edessä on se, sanoi professori Bartlett, että hallitus käyttää asevoimia valtuuksia saamatta. Perustuslain määrittelemän valtuuksien jakamisen tarkoituksena on estää tyrannisuuden (sortovaltaisuuden) kehittyminen, eikä tehokkuuden tai Yhdysvaltain maailmanvaltiuden edistäminen.

"Minun mielipiteeni on, että suurin vaara Yhdysvaltain demokratiaa sekä Yhdysvaltain kansan vapautta ja hyvinvointia vastaan — mikäli on puhe ulkopoliittisista asioista — tulee lainlaadinnallisen elimen (kongressin—V) valtuuksien heikkenemisestä ja toimeenpanoelimen (hallituksen—V) suuresta pyramidisesta vallan keskittyksestä."

Tri Bartlett hylkäsi ilman muuta tavanmukaiset väitökset presidenttien valtuuksien lisäämisen puolesta ulkopoliittisissa asioissa sillä perusteella, että teknologiset muutokset, suurin kokemus ja parhaat tiedot, oikeuttavat aika-ajoittain korkeimman valtiovallan salamyhkäisyyden!

Se ajatus, että presidentin pitäisi saada määrittellä ulkopoliittisista kysymyksistä sen vuoksi kun hänellä on tilaisuus saada parempia ja täydellisempiä tietoja, on selvästi, että "kongressi voi hyväksyä sen vain itsensä vaarantamisen hinnalla".

Syventymättä asiaan sen yksityiskohtaisemmin tämä diplomaattikysymysten huomattu asiantuntija hylkäsi suoralta kädeltä Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Ruskin väitökset, että Southeast Asian Defense Treaty, oikeuttaa Yhdysvaltain sekaantumisen Vietnamin asioihin.

Toisaalta hän katsoo, että presidentti Johnsonin vuonna 1964 hankkima ja sen perusteella kongressissa hyväksytty Tonkinin päätöslauselma valtuuttaa presidentti Johnsonin ottamaan mitä tahansa askeleita lisähyökkäysten estämiseksi Kaakkois-Aasiassa ja että siten se "avaa oven hyvin auki".

Voidaan kuvitella, hän sanoi, että sitä voidaan venyttää jopa Kiinaan tehdyn hyökkäyksen oikeuttamiseksi sillä perusteella, että se oli tarpeellinen teko uusien hyökkäysten ehkäisemiseksi.

Tri Barlett esitti nämä katsantokannat ulkoasiainvaliokunnan istunnossa missä keskustellaan senaattori J. William Fulbrightin ehdottamasta (päätöslauselmaehdotuksesta, jonka perusteella palautettaisiin kongressille yksinvaltius ulkomaisten sitoumusten tekemisessä.

Professori Bartlett ilmaisi mielipiteen, että senaatille esitettyä päätöslauselmaehdotusta olisi alkuperäisestä muodosta voimistettava niin, että kongressi saisi mahdollisimman voimaperäisesti otetuksi takaisin menettämänsä valtuudet ulkopoliittisissa kysymyksissä.

Nämä ovat epäilemättä ajankohtaisia ja järkeviä esityksiä, mutta asia erikseen on minkä verran niillä on vaikutusta nykytilanteeseen, missä presidentti yksinään voi tehdä kohtalokkaita päätöksiä ja ratkaisuja kongressin mieltä edes kysymättä.

LOUNAISAFRIKKALAISET EIVÄT HALUA NÄYTELLÄ JUUTALAISIA

Helsinki. — Etelä-Afrikka on natsivaltio, joka harjoittaa natsipolitiikkaansa myös Lounais-Afrikassa. Se on omaksunut täydellisesti natsi-Saksan otteet, mutta lounaisafrikkalaiset eivät aio kuitenkaan näytellä tässä näytelmässä juutalaisten osaa ja siksi minä olen täällä, sanoi Emil Appolus, SWAPO:n tiedoitussihteeri Helsingissä.

Haastattelun aikana tiedotussihteeri Emil Appolus totesi edelleen, että SWAPO on suurin ja aktiivisimmin toimiva lounaisafrikkalainen järjestö. Erimielisyyksiä sinänsä ei ole heidän ja muiden vapausjärjestöjen kesken vaikka keinoista voidaankin olla eri mieltä. Esimerkiksi SWANO:n kanssa käsitykset poikkeavat siinä. voidaanko ja onko odotettava ulkopuolista apua. Erilaiset käsitykset eivät EmilAppoluksen mukaan ole kuitenkaan merkittäviä, sillä heillä kaikilla on yhtenäinen päämäärä.

Kysymykseen mitä lounaisafrikkalaiset eniten kaipasivat, totesi Emil Appolus naurahtaen, että aseet olisivat kiihkeimmin odotettuja, mutta jatkoi, että koulutus- yms. seikoilla on suuri merkitys Lounais-Afrikan tulevaisuuteen. Tiedotussihteeri Appolus esitti myös tyytyväisyytensä pohjoismaiseen anti-apartheid-toimintaan ja myös, että kommunistimaat ovat alusta alkaen olleet heidän tukenaan.

Puhuessaan lehdistölle tiedoitussihteeri Appolus valotti tilannetta tänä päivänä Lounais-Afrikassa.

37:ÄÄ IHMISTÄ ODOTTAA KUOLEMA?

Lounais-Afrikassa alkoi elokuun 7. päivänä oikeudenkäynti 37:ää SWAPO:n jäsentä vastaan. Oikeudenkäynti on ensimmäinen laatuaan sikäli, että heinäkuussa hyväksyttiin laki, jonka mukaan syytetty voidaan tuomita kuolemaan, mikäli hänet havaitaan oikeudessa syylliseksi.

"Terroristilaki", jonka perusteella näitä 37:ää ihmistä syytetään, on parannettu painos surullisen kuulu'sasta "Sabotaashilaista", ja sen tarkoituksena on saattaa SWAPO:n jäsenet tuomioistuimen eteen. Tällä hetkellä on jo 153 lounaisafrikkalaista pidätettynä, ja heidät kaikki on tarkoitus tuomita kyseisen lain perusteella. Monet pidätetyistä ovat olleet vankilassa maaliskuusta 1966 lähtien, ja kolme heistä on kuollut sen vuoksi. että heitä on kidutettu kuulusteluissa. Elokuun 7:ntenä aloitettua oikeudenkäyntiä on tällä erää lykätty kuitenkin syyskuun 11:een puolustuksen pyynnöstä. Puolustusasianajajan tarkoitus on saattaa kyseenalaiseksi tuomioistuimen laillisuus.

VETOOMUS SUOMALAISILLE

Vetoamme suomalaisiin poliittisten puolueitten, ammattijärjestöjen ylioppilas- ja nuorisojärjestöjen kautta saadaksemme tuetuksi niitä, jotka tällä hetkellä Lounais-Afrikan epäoikeudenmukaisten lakien vuoksi viruvat vankiloissa.

Olemme iloisia siitä, että suomalaiset eivät ole välinpitämättömiä tämän lounaisafrikkalaisia kohdanneen ihmisoikeuksien polkemisen johdosta, sillä uskomme, että Suomi tai mikä muu maa tahansa, ei ole yksinäinen saari vaan osa kokonaista ihmiskuntaa.

DEFENCE AND AID -RAHASTO

Varsinaisen Anti-aparheid-liikkeen rinnalla toimii eri maissa useita muita rotusortoa vastustavia ja uhreja auttavia järjestöjä. Yksi tärkeimmistä on Defence and Aid -rahasto, jonka tarkoituksena on tukea demokraattiseen, eri rotujen väliseen tasaveroisuuteen perustuvan yhteiskunnan kehittämistä eteläiseen Afrikkaan. Rahasto pyrkii auttamaan, tukemaan ja rohkaisemaan epäoikeudenmukaisen lainsäädännön sekä keinotekoisten poliisitutkimusten uhreja, tukemaan uhrien perheitä ja omaisia sekä pitämään maailmaa tietoisena näistä kysymyksistä. Rahaston tärkein toimintatapa on taloudellinen avustus.

Noin vuoden ajan on Etelä-Afrikka-toimikunnan piirissä valmisteltu rahaston perustamista Suomeen. Nyttemmin toimikunta on tehnyt periaatepäätöksen rahaston perustamisesta Suomeen. Perustamisajankohdaksi on suunniteltu syyskuun loppua. Rahasto tulee olemaan muodoltaan henkilöjäsenyyteen perustuva yhdistys. Alustavien yhteydenottojen perusteella näyttää siltä, että rahaston perustaminen saa myönteisen vastaanoton myös tulevien rahoittajien taholla.

Intiassa nälkämellakoita

Delhi. — Suuret poliisivoimat murtautuivat äskettäin ruokaa vaativien nälkäisten ihmisten asettamien esteiden läpi Kalkuttaan johtavalla valtatiellä.

Poliisi ei kohdannut vastarintaa poistaessaan kahdeksan barrikadia, jotka olivat estäneet polttoainekuljetukset Länsi-Bengalin pääkaupunkiin Kalkuttaan kahden päivän ajan.

Poliisi joutui lähettämään lisävoimia paikallisten poliisien avuksi Nabadwipiin 100 kilometriä pohjoiseen Kalkutasta. Täällä paikalliset poliisit tulittivat nälkämellakoitsijoita, jotka saarrettuaan poliisiaseman yrittivät sytyttää rakennuksen tuleen.

Hallituksen edustaja kertoi Kalkutassa osavaltion rautatieliikenteen olevan yhä keskeytyksissä mielenosoittajien istuessa kiskoilla. Poliisin on määrä kuitenkin poistaa mielenosoittajat.

Teidän ja meidän kotiveräjältä

Katri Mertanen Torontosta on vieraillut ystäviensä luona Beaver Lakella ja Wahnapitaessa. Samalla hän toi terveisiä Suomesta, oltuaan siellä käymässä kuukauden verran 53 vuoden poissaolon jälkeen. Hän kertoi matkan olleen kaikin puolin onnistuneen ja sanoi nauttineensa kaikesta.

Guatemala Etelä-Amerikan Vietnam

New York. Guatemala muistuttaa tällä hetkellä Etelä-Vietnamia. kirjoittaa hiljattain urugyalainen lehtimies Eduardo Goliano San Franciscossa ilmestyvässä Ramparts-lehdessä. Amerikkalaiset "neuvonantajat" johtavat hallituksen joukkoja rankaisuretkille sissejä vastaan. Samanlaiset "neuvonantajat istuvat armeijan päämajassa, puolustusministeriössä ja poliisilaitoksen johdossa. Myös Yhdysvaltain viralliset piirit ovat tunnustaneet amerikkalaisten joukkojen olemassaolon Guatemalassa. Esimerkiksi USA:n eteläisen sotilaspiirin päällikkö kenraali Robert Porter ilmoitti viime vuonna USA:n kongressille, että amerikkalaiset joukot suorittavat Guatemalassa "siviilitoimenpiteiden ohjelmaa."

Kuinka kaukana tämä ohjelma on siviiliohjelmasta näkyy Guatemalan sissien kertomuksista. He ovat kertoneet artikkelin kirjoittajalle, että erääseen aikaan Guatemalassa oli noin 1.000 erikoisjoukkojen miestä. Sekä Guatemalassa ja Panaman kanavan alueella että Yhdysvalloissa koulutetaan ahkerasti guatemalalaisia upseereja. Yhdysvaltojen ilmavoimien osallistumisesta Guatemalan sissejä vastaan käytyyn taisteluun kertoi uruguaylaiselle lehtimiehelle itse Guatemalan varapresidentti Clemente Marroquin Rojas. Hän tunnusti, että Panamasta oli kutsuttu amerikkalainen lentue suihkuttamaan napalm-kaasua sissien oletettuun leiriin.

JOHNSON JA KIESINGER NATOn LUJITTAMISESTA

Washington. — Yhdysvaltain presidentti Lyndon Johnson ja Länsi-Saksan liittokansleri Kurt-Georg Kiesinger päättivät Washingtonissa viime viikolla kaksipäiväiset neuvottelunsa. Neuvottelujen päätteeksi julkaistussa lausunnossa sanotaan Johansonin ja Kiesingerin olevan yksimielisiä siitä, että "Yhdysvaltain turvallisuus liittyy läheisesti Euroopan turvallisuuteen" ja että yleisen puolustuspolitiikan suunnittelut tulee edelleenkin jäädä Naton tehtäväksi. Kummankin maan on jatkettava ponnistelujaan puolustuksensa lujittamiseksi.

Natoon nähden sanotaan lausunnossa, ettei Atlantin liiton tule antaa jäädä nykyiselleen vaan sitä on lujitettava.

Johanson ja Kiesinger totesivat molemmat, että yhdistyneen Euroopan tulisi olla Yhdysvaltain ystävä ja liittolainen", lupasivat jatkaa kehitysapua ja kannattivat uusia ehdotuksia kansainvälisen valuuttavaraston lisäämisestä.

He päättivät lopuksi olla läheisessä yhteydessä toisiinsa.

Saksalaisten lähteiden mukaan Johnson vakuutti Kiesingerille, ettei Yhdysvallat vähennä Länsi-Saksassa olevista joukoistaan kuin 15,000 miestä Joukkojen koko vahvuus on 45,000 miestä. Presidentti selitti liittokanslerille, että tämäkin määrä aiheuttaa epäedullisia jälkiseurauksia Washingtonissa.

Länsi-Saksan edustaja Karl-Günther von Hase sanoi sen sijaan neuvottelujen jälkeen pidetyllä lehdistövastaanotolla, ettei neuvotteluissa mainittu minkäänlaisia lukuja. Hän sanoi liittokanslerin toistaneen saman minkä hän sanoi jo edellisenä päivänäkin, ettei neuvotteluissa tehty päätöksiä joukkojen supistamisesta ja että asiasta on vielä keskusteltava sekä Yhdysvaltain että Naton kanssa.

100 vuotta Pääoman ilmestymisestä:

Kirjojen kirja

Elokuun 16. päivänä v. 1867 saatuaan luetuksi Pääoman 1 osan korehtuurin Karl Marx kirjoitti Engelsille: "Tämä osa on sitten valmis". Kuukauden kuluttua ensimmäinen Pääoman neljästä osasta ilmestyi. Tämä maailmanhistoriaallinen tapaus sattui Saksassa, Marxin kotimaassa. Hampurilainen kustantamo julkaisi sen vain tuhannen kappaleen painoksena — eihän kukaan tiennyt, millaiseksi sen kysyntä tulisi.

"Koko sinä aikana, jolloin maailmassa on ollut kapitalisteja ja työläisiä, ei ole ilmestynyt ainoatakaan kirjaa, joka olisi yhtä merkittävä työläisille", kirjoitti Engels Pääomasta.

Pääoma on julkaistu sadat kerrat maailman eri maissa. Neuvostoliitossa Pääoma on julkaistu 165 kertaa 18:lla eri kielellä ja sen yhteispainos nousee yli 6 miljoonan kappaleen. Monissa maissa eturivin ihmiset ymmärsivät nopeasti — vaikka eivät kukaties täydellisesti — tämän työn mittaavuuden. Syksyllä 1868, vuoden kuluttua Pääoman ensimmäisen osan ilmestymisestä hampurilaisen kustantamon julkaisemana Marx ilmoitti ilahtuneena ystävilleen häntä hämmästyttäneen tiedon: "Ensimmäiseksi vieraaksi kansakunnaksi, joka kääntää pääoman, on osoittautunut Venäjä".

Ensimmäisen osan kääntämiseen liittyneiden melko pitkällisten ja dramaattisten viivytysten jälkeen ilmestyivät 8. huhtikuuta 1872 pietarilaiseen A. Tsherkosovin kirjakauppaan juuri painosta ilmestyneet venäjänkielisen Pääoman ensimmäiset kappaleet. Venäläisiltä kääntäjiltä ja kustantajilta kului 5 vuotta Pääoman toimittamiseen lukijoilleen. Ranskalaiset toteuttivat sen 8 vuoden kuluttua ja englantilaiset 20 vuotta "Hampurin erikoisen" jälkeen.

Pääoman eri käännösten ja painosten historia heijastelee kunkin maan vallankumousliikkeen historiaa, niissä vallinneita poliittisia virtauksia ja yhteiskunnallisen ajattelun kypsyysastetta.

ESITÖITÄ

Ennen vallankumouksen purkausta Marx kiiruhti antamaan taisteluun nousevan proletariaatin käsiin mahtavan teoreettisen aseen. Marx laati vuosina 1857 —58 kokonaisia tutkielmia kansantaloustieteen eri kysymyksistä. mutta ei suinkaan lehdistölle, vaan "selvennykseksi itselleen". Tämän "selvennysprosessin" kuluessa Marx teki suuria havaintoja. Hän määritteli arvolain ja lisäarvolain. Eräitä päätelmiä teoreettisista kehittelyistään Marx julkaisi vuonna 1859 kirjassa "Poliittisen taloustieteen kritiikkiä". Vuoden 1862 loppuun mennessä Marxin mielessä kypsyi uusi suunnitelma — julkaista teos nimeltä Pääoma.

Suunnitelma oli mitoiltaan jättiläismäinen työ, joka vaati epäinhimillisiä ponnistuksia. Marx kirjoitti Pääoman aikana, jolloin elämä kutsui häntä johtamaan hänen perustamaansa I Internationaalia. Oli yhdistettävä laaja käytännön toiminta syvälle meneviin teoreettisiin töihin. Tiukan ja kiireisen päivän jälkeen Marx kirjoitti kokonaisia öitä rasittavan unettomuuden, sairaan maksan ja reumatismin vaivaamana. Erityisen vaikeasti Marx oli sairaana vuoden 1866 alussa. Siitä ajasta hän kertoo itse: "... Olin kaiken aikaa haudan partaalla. Minun oli siitä syystä käytettävä jokainen hetki, jonka olin työkykyinen saadakseni päätökseen teoksen, jolle olin uhrannut terveyden, elämän onnen ja perheen."

Pääoman ilmestymistä odotettiin. Tärkeimpiin talousteoriansa kohtiin Marx tutustutti I Internationaalin yleisneuvoston jäsenet jo ennen Pääoman ilmestymistä. Siitä. miten Saksassa odotettiin Karl Marpin uusia teoksia, kirjoitti hänelle Wilhelm Liebkneiht. Internationaalin osastot keräsivät Pääoman tilauksia. Ja vihdoin teos ilmestyi. Se sai heti osakseen samoin ajattelevien haltioitumisen ja vihollisten vaikenemiskampanjan, jonka tavan takaa katkaisivat heidän kiukkuiset hyökkäyksensä.

PÄÄOMAN VASTAANOTTO

Saksasta saapui Lontooseen ilahduttavia viestejä, jotka saivat Marxin toteamaan: "Ymmärtämys, jonka

(Jatkuu sivulla 3)

Tshomben asia ei ratkea vielä

Alger. — Kongon entisen pääministerin Moise Tshomben kohtalo ratkeaa tuskin lähiaikoina, kerrottiin arvovaltaiselta taholta Algerissa.

Presidentti Houari Boumedienne aikoo luultavasti lykätä mr. Tshomben luovuttamista Kongolle Kongon nykyisen levottomuuksien vuoksi, jotta Tshombea ei käytettäisi eräänlaisena panttina Kongon pääministerin Joseph Mobutun ja palkkasoturijohtajan Jean Schrammen välisissä neuvotteluissa. Algerian korkein oikeus hyväksyi jokin aika sitten Kongon pyynnön Tshomben luovuttamiseksi.

200,000 tanskalaista on tuominnut Vietnamin sodan

Moskova. — Tanskan sosialidemokraattinen hallitus ei aio suorittaa suuria suunnanmuutoksia maan sisä- eikä ulkopoliittisessa suuntauksessa, vaikka tätä on maassa jo kauan vaadittu, kirjoittaa Pravdan Kööpenhaminan kirjeenvaihtaja Juri Jahontov. Hän toteaa, että Tanskassa on levinnyt laajalle Vietnamin sodan vastainen mieliala, josta osoituksena on esimerkiksi 200,000 henkilön allekirjoittama adressi Vietnamin sodan tuomitsemiseksi, mutta siitä huolimatta ei Tanskan hallitus ole tehnyt mitään tuomitakseen virallisesti hyökkääjän.

Nato-jäsenyys estää niin ikään Tanskaa ottamasta päättäväistä ja periaatteellista asennetta sille tärkeimmissä kysymyksissä — Euroopan turvallisuuden kysymyksessä, toteaa Johantov edelleen. Koska Tanska on Länsi-Saksan Natoliittolainen. Tanskan hallitus yrittää kiertää vaitiolollaan sellaiset Euroopan turvallisuuteen ja rauhaan liittyvät kysymykset kuin toisen maailmansodan jälkeiset rajojen tunnustaminen Euroopassa ja Saksan demokraattisen tasavallan suvereenisuuden tunnustaminen.

PÄIVÄN PAKINA

MARIINIKENRAALIN MARINA

Yhdysvaltain merijalkaväkeä "marines" eli sanan lyhkäisyyden vuoksi mariineita" pidetään rajan eteläpuolella miltei spartalaiseen sotilaskastiin verrattuna voittamattomana erikoisaselajina mikä ei tyydy mihinkään muuhun kuin ehdottomaan voittoon jne.

Nyt on kuitenkin osoittautunut, että kun oikein kovalle ottaa, niin mariinipäällystökin marisee.

Lauantaisessa lehdessämme julkaistu selostus Vietnamissa vierailemassa käyneen merijalkaväkipäällikön, kenraali Wallace M. Greenen itkuvirrestä antoi todellisuudessa vain haalean kuvan siitä, mistä on todella kysymys.

Kuten muistettanee, arvon kenraali myönsi, että hampaisiin asti aseistetuilta amerikkalaisjoukoilta ei ole Vietnamissa odotettavissa mitään pikaista voittoa. Päinvastoin hän sanoi, että Vietnamin hyökkäyssotaa käydään "pitkän tähtäyksen" ohjelmalla.

Samalla kertaa kenraali Greene tiedoitti, että Vietnamissa on 77,000 merijalkaväen miestä ja niiden käytössä 275 helikopteria.

Tämä ei kuitenkaan riitä, koska kenraali esitti mielipiteen, että helikopterien määrää olisi kaksinkertaistettava, ja että sinne pitäisi lähettää samassa määrässä lisää mariineja.

Mutta mitä on sitten tämän ruikutuksen takana?

Tietysti kenraaleille ominainen halu sotatoimien edelleen laajentamiseksi.

Mutta sen lisäksi arvon kenraali on saanut enemmän kuin omiksi tarpeeksi jobinpostia näiltä vain "voittoihin tyytyviltä" mariineilta.

Tosiasia on, että mikään Vietnamin kokoinen maa ja kansa ei ole koskaan puolustanut itsenäisyyttään niin urheasti ja menestyksellisesti maailman yhtä suurinta sotilasmahtia vastaan kuin Vietnam. Tässä mielessä on oikeutettua puhua Vietnamin ihmeestä.

Ja juuri vietnamilaisten isänmaansa puolustajain osaksi tuli murskata tarun yhdysvaltain mariinien "voittamattomuudesta".

Mariinit, jotka imettiin "voitto" tunnusta huutaen ansaan seitsemäänelletoista leveysasteelle, ovat menettäneet enemmän miehiä mitä on saatu reservistä lisää, selitti äskettäin National Guardian-lehden tunnettu kirjeenvaihtaja Wilfred Burchett artikkelissa, missä hän käsitteli USAn sotilaallisen epäonnistumisen syitä Vietnamissa. Ehkä ensimmäisen kerran historiassa aikana, hän selittää heidän (mariinien) on täytynyt useita kertoja jättää kaatuneensa ja haavoittuneensa. Ja kaiken häpeän kukkuraksi, heidän täytyi pyytää armeijaa avukseen. Normaalisesti asiat tapahtuvat päinvastoin.

Tämä selittää ehkä kaksi seikkaa: sen miksi kenraali Greene pyytää nyt lisää mariineja ja myös sen, miksi hän viittasi kauhistuneena siihen, että kun Vietnamiin lähetetään presidentti Johnsonin määräyksen mukaan 45,000 —50,000 sotilasta lisää, niin "mariinien sektorille" voidaan lähettää lisää armeijan miehiä.

Mariinien kerrotaan menettäneen 8,000 miestä—yli kymmenen prosenttia Vietnamissa olevista miehistään — ensimmäisen 6 kuukauden aikana 1967. Miesmenetysten sanotaan olevan erikoisen suuria niiden nuorten miesten keskuudessa, jotka on lähetetty täyttämään Vietnamissa olevien mariinijoukkojen riveihin tulleita aukkoja.

Mariinit ovat, niin meille kerrotaan, kuin kalat kuivalla maalla, joutuessaan puolustusasemiin viidakkoharjanteille lähellä demilitarisoitua aluetta. Heitä ei ole harjoitettu asemasotaa käymään. Heidät on koulutettu mereltä suoritettavia maihinnousuja suorittamaan, pikaisiin taisteluihin jalansijan saavuttamiseksi, minkä jälkeen he tulevat takaisin laivoihinsa ja asemiinsa uutta tehtävää odottamaan. Mutta nyt ovat mariinit joutuneet käymään asemasotaa, mikä sellaisenaan heijastaa Yhdysvaltain asevoimien kriitillisä asemaa Vietnamissa.

Ei siis ole ihme, vaikka kenraali Green puhuu nyt "pitkän tähtäyksen" tehtävistä Vietnamissa.

Ja puheessaan "pitkän tähtäyksen" ohjelmasta kenraali Greene antoi ymmärtää. että kysymys ei ole vain pitkän aikaa kestävistä sotilaallisista operatioista, vaan myös niitä seuraavista pitkäaikaisista "kansallisista rakennustehtävistä" — Vietnamista kun on ilmeisesti tarkoitus tehdä jonkinlainen Yhdysvaltain "takamaa".

Itsestään selvää on, että nykyinen sodankäynnin laajuus ei tyydytä sen paremmin mariinien komentajaa kuin muitakaan sotahaukkoja. Hän unelmoi siitä onnesta, mikä koituisi silloin, jos demilitarisoidulle rajalle sijoitetut mariinit saisivat hyökätä ilman muuta Pohjois-Vietnaminkin puolelle.

Arvon kenraalilla on siis sekä vaivoja että marisemisen aihetta, eli kuten sanotaan. "sialla on silloin huonot oltavat kun maa on jäässä ja kärsä kipeänä" —

Känsäkoura.

Urheilua

Kuubalaiset eivät päässeet sittenkään

Toronto. — Canadan kansallisen näyttelyn sunnuntaisessa rata- ja kenttäurheilukilpailussa oli 3,500 henkeä käsittämään urheilijayleisön suosiossa Cherrue Sherrard, Oaklandista, Kalif., ja Neuvostoliiton kansallinen voimistelujoukkue.

Miss Sherrard sai 80 metrin aitajuoksussa mainion ajan mikä oli vain 2 kymmenesosa sekuntia huonompi maailmanennätysaikaa 10,3.

Vancouverilainen Harry Jerome epäonnistui lihasvian vuoksi kuten hän sanoi, 100 jaardin juoksussa jääden kuudenneksi. Jamaikalainen Fray Kingston voitti matkan 9.4. Jeromen aika oli 10,7.

Miss Sherrand sanoi, että CNE uusi rata on mainio, mutta hyppääjät olivat toista mieltä.

Kuubalaisurheilijat eivät lopultakaan päässeet mukaan, vaikka kilpailujen järjestäjät ja Kuuban hallitus tekivät kaikkensa.

Aikaisemmin ilmoitettiin, että kuubalaiset eivät pääse lentovaikeuksien takia mukaan. Kuuban pääministeri Fidel Castro sekaantui kuitenkin asiaan ja hän järjesti, että kuubalaisurheilijat tulevat erikoisella vuokrakoneella Torontoon, mutta kun sen koneen olisi pitänyt laskea Detroitiin ja kun canadalaisten pyynnöstä huolimatta Yhdysvallat ei antanut kuubalaisille urheilijoille väliaskuoikeutta, niin tämäkin yritys epäonnistui. He olisivat voineet lentää Jamaikaan — ja sitäkin asiaa harkittiin — ja sieltä Air Canadan koneella Torontoon, mutta sitä reittiä käyttäen he olisivat ajan vähyyden vuoksi myöhästyneet kilpailuista.

Neuvostoliiton voimistelujoukkueen loistavat suoritukset saivat yleisön kerta toisensa perään antamaan raikuvia suosionosoituksia voimistelijoille.

Nuoret urheilijat hyvässä vedossa

Toronto. — Chris Sayers, 15-vuotias torontolaispoika, juoksi perjantaina Canadan juniorien rata- ja kenttäurheilukilpailussa 110 jaardin aidat uudessa Canadan ennätysajassa 14,3. Aikaisempi ennätys 14,9 oli saskatoonilaisen Bruce Gabertin nimissä.

Nuorten tyttöjen 100 jaardin juoksussa Joan Fusher, Ottawasta, sivusi Canadan ennätystä 10,8. Nykyinen ennätys, Marjorie Turner, Nova Scotiasta, tehtiin vuonna 1964. Laura Mattson, Sudburysta, voitti keihäänheiton 100 jaardia 4 tuumaa.

Tilatkaa Vapaus!

Pyyn pyynti Ontariossa

Toronto. — Maakunnan maiden ja metsien ministeri Rene Brunelle on antanut tiedon pyiden (Hungarian partridge, grouse, bobwhite quail ja pheasant) pyyntikausista Ontariossa.

Unkarin pyiden (Kent, Lambton ja Essex) pyynti alkaa lokakuun 25 pnä ja päättyy marraskuun 25 pnä. Ontarion kaikissa muissa osissa syysk. 23 p. marraskuun 25 p.

Niitä saa ampua korkeintaan 8 päivässä ja olla hallussa korkeintaan 16.

Muiden pyiden (ruffed grouse, sharptail grouse, spruce grouse ja ptarmagin) pyyntiajat ovat samanlaisia kuin ne ovat olleet viimevuosien aikana.

Näiden kaikkien lajien pyyntiaika alkaa No. 17 maantien (Mattawasta Spraggeen sekä Spraggen ja kansainvälisen rajan välisen linjan pohjoispuolella Cockburn saaren pohjoispuolella North Channelissa) syyskuun 15 pnä lukuunottamatta Cochrane, Timiskaming ja osia Kenoran piireistä missä sharptail grouse ja ptarmaginin pyyntiaika jatkuu maaliskuun 30 päivään 1968. Ontarion muissa osissa, lukeutuen niihin Grey ja Bruce counties, pohjoinen osa Huron countysta ja koko Kaakkois-Ontario, näiden pyiden pyyntikausi alkaa syyskuun 23 pnä ja päättyy joulukuun 15 pnä.

Hallussapitomäärät samanlaisia kuin viime vuonna: (Rufefd grouse, spruce grouse, sharptail grouse ja ptarmagin) 5 päivässä ja kaikkiaan saa olla hallussa 15.

Fasaanien (pheasant) pyyntiaika on erikoisesti määriteltyissä kunnissa lokak. 18 pstä marrask. 4 pn. Niitä saa ampua korkeintaan 3 päivässä eikä niistä saa olla naaraita muita kuin 1. Toisilla alueilla pääasiassa Etelä-Ontariossa, fasaanien pyyntiaika on lokak. 18 pstä marraskuun 11 päivään ja taas lokakuun 25 pstä marraskuun 8 päivään.

Muutto, eli vesilintujen (sorsien ja hanhien) pyyntiajat ovat pohjoisessa syysk. 15 pstä joulukuun 16 päivään, keskiosassa syyskuun 23 päivästä joulukuun 16 päivään ja eteläosassa syyskuun 30 päivästä joulukuun 16 päivään.

Pyitä ja fasaaneja pyydettäessä ei tarvita muuta kuin pyssynkantolupa, mutta muutto- eli vesilintuja pyydettäessä on ostettava liittovaltion myöntämä $2.00 "sorsastuslupa" joita on saatavissa postitoimistoista.

French-joen eteläpuolella on hirvi rauhoitettu

Toronto. — French- ja Mattawa jokien eteläpuolella on hirvi (moose) rauhoitettu tämän vuoden.

Ilmasta suoritetut tutkimukset ovat osoittaneet moosikannan vähentyneen Parry Sound piirissä. Alueella missä vuosi sitten oli 86 muusia on nyt todettu olevan vain 44. Tämän vuoksi ei tällä alueella myönnetä tänä syksynä lainkaan hirvenkaatolupaa.

Tämänvuotinen metsästyskausi alkaa Ontariossa syyskuun 1 pnä, jolloin alkaa karhujen metsästyskausi.

KIRJOJEN KIRJA

(Jatkoa sivulta 2.)

Pääoma sai nopeasti osakseen Saksan työväenluokan laajoissa piireissä, on paras palkinto työstäni." Saksalainen vallankumousmies ja räätäli F. Lessner kirjoitti Marxille, että hän iloitsee työttömyydestään. Se on tuottanut hänelle paitsi vaikean aineellisen aseman, myös suuren ilon antamalla tilaisuuden tutustua nopeasti Marxin uuteen tutkimukseen. Pohjois-Saksan valtiopäivien puhujakorokkeelta propagoi Pääoman aatteita August Bebel. Vuodesta 1867 lähtien Wilhelm Liebknecht piti työläisten kokouksissa ja kerhoissa luentosarjoja Marxin Pääomasta.

Ensimmäisen Internationaalin Brysselin kongressi hyväksyi vuonna 1868 erityisen päätöslauselman: "Suosittelemme kaikkien maiden työläisille viime vuonna julkaistua Karl Marxin kirjaa Pääoma ja erityisesti kehotamme heitä tekemään kaikkensa saattaakseen tämän tärkeän teoksen käännöstyön toteuttamiseksi."

Käännösyrityksiin oli siihen aikaan ryhdytty vasta Venäjällä jossa tapahtuva merkittävän vallankumouksellisen aineisten siirtyminen ulkomaille johti siihen, että Venäjällä — Leninin sanojen mukaan - oli 1800-luvun loppupuolella "runsaammin kansainvälisiä yhteyksiä.. kuin yhdelläkään muulla maalla maailmassa". Kiitos näiden yhteyksien Venäjän edistykselliset yhteiskuntapiirit olivat laajasti perillä Länsi-Euroopan vallankumousliikkeen teoreettisesta ja käytännön toiminnasta. Lisäksi Venäjän talous oli noina vuosina nopeasti siirtymässä kapitalistisille raiteille ja kysymys kapitalismin kohtalosta merkitsi myös kysymystä itse Venäjän kohtalosta. Tämä herätti Venäjän eri yhteiskuntapiireissä mielenkiintoa sellaista kirjallisuutta kohtaan, jossa käsiteltiin kapitalismin ongelmia.

Pääoman kääntäminen, sellaisen terminologian kehittämisen, joka mahdollisimman tarkasti vastaisi Marxin esittämien uusien käsitteiden merkitystä, oli erittäin monimutkainen työ. Ensimmäinen käännösyritys, johon ryhtyi Marxin kanssa Internationaaliin kuulunut Mihail Bakunin epäonnistui. Mutta sitten löytyi Marxin arvoinen kääntäjä. Hän oli German Lopatin, erittäin sivistynyt ja vallankumousmies. Lopatin piileskeli Pariisissa, ja tutustuttuaan siellä Pääomaan siirtyi Lontooseen kääntääkseen teoksen. Lopatin neuvotteli Marxin kanssa vaikeimpien paikkojen kääntämisestä ja pyysi häneltä venäläiseen painokseen joukon lisäyksiä ja selventäviä huomautuksia. Itsekin hän kirjoitti Marxin suostumuksella muutamia huomautuksia tämän tekstiin.

Lopatinin käännöstyötä jatkoi myöhemmin tunnettu venäläinen talousasiaintuntija ja sosiologi Nikolai Danielson. Ennen Siperian matkaansa Lopatin jätti kaiken käännöstä koskevan aineiston Danielsonille, joka suoritti siihen mennessä ilmestyneiden kolmen osan kääntämisen. Pääoman ensimmäisen osan ilmestymispäivänä Danielson lähetti heti Marxille kappaleen kirjaa. Danielsonilta saapuneesta kirjeestä tuli juhlapäivä koko Marxin perheelle. Vastauksessaan Marx totesi: "Käännös on suoritettu mestarillisesti".

Tsaarin virkakoneisto ei aluksi ymmärtänyt Pääoman merkitystä.

Sensuuri antoi Marxin teoksen ilmestyä "ankaran tieteellisenä" ja "vaikeatajuisena" teoksena. Lyhytnäköiset sensorit olettivat, että kirjan "lukevat vain harvat, ja vielä vähemmän on niitä, jotka sen ymmärtävät".

Ensimmäisinä kuukausina Pääoman venäläisen painoksen ilmestymisen jälkeen Venäjän lehdistön palstoilla, toisin kuin lännessä, missä Pääomasta vaiettiin, käytiin vilkasta keskustelua. Leninin sanojen mukaan kysymys kapitalismin kohtalosta Venäjällä nousi esiin heti Pääoman ilmestyttyä ja muodostui siellä "tärkeimmäksi teoreettiseksi kysymykseksi".

LENIN JA PÄÄOMA

Tiedetään, että nuoren Leninin käsitysten muovautumiseen vaikutti suuresti Marxin Pääoma. Lenin kuuli tästä kirjasta opiskellessaan vielä kymnaasissa. Perinpohjin Lenin ryhtyi tutkimaan Pääomaa myöhemmin — talvella 1888—1889. Leninin sisar Anna Iljanishna on kirjoittanut tuosta ajasta: "Hän kertoi minulle erittäin innoissaan Marxin teorian perusteita ja niistä uusista näkymistä, jotka se avasi..." Pian Lenin ryhtyi tekemään Pääomaa tunnetuksi Samaran vallankumouksellisen nuorison piirissä ja Pietariin saavuttuaan työläisten keskuudessa.

Lenin ihaili koko elämänsä ajan Marxin suurimpia perusteoksia. Omissa teoksissaan Lenin viittasi lähes kolmesataa kertaa Pääomaan ja useissa tapauksissa siteeraa sitä omana käännöksenään. Lenin puhui ja kirjoitti usein siitä, minkä teoreettisen rikkauden Marx on maailmalle lahjoittanut luodessaan Pääoman ja miten suuri merkitys tällä porvaristoa vastaan suunnatulla kaikkien pelottavimmalla panoksella on ollut.

(Lyhennelmä Ilja Arganovskin artikkelista. — APN —)

Pääoman I osa suomenkielen laitos ilmestyi O. Louhivuoren kääntämänä ensi kerran vihkosina, joista ensimmäinen julkaistiin v. 1907 ja viimeinen v. 1918. Kustannustyötä avusti Suomalaisen kirjallisuuden edistämisrahasto. Toinen uusittu laitos Pääoman I osasta ilmestyi v. 1948 päätoimittaja Mauri Ryömän ja toimittaja Tuure Lehenin tarkistamana ja toimittamana. Pääoman II osa ilmestyi ensi kerran suomenkielisenä v. 1950 Mauri Ryömän kääntämänä. Kustantajana oli Kansankulttuuri Oy.

NLn naiset eivät polta eivätkä sairasta k-syöpää

Hamilton. — Hyvin harvat Neuvostoliiton naiset sairastavat keuhkosyöpää ja se voi johtua siitä kun vain aniharvat neuvostonaiset tupakoivat, sanoo 400 vuodetta käsittävän Leningradin syöpätutkimusinstituutin johtaja Alexander Rakov.

Tri Rakov selitti, että Neuvostoliitossa on vain yksi kahdestakymmenestä keuhkosyöpäpotilaasta nainen. Pohjois-Amerikassa on suhde 1—5.

Pohjois-Amerikassa on yleisin keuhkosyöpä, mutta Neuvostoliitossa se on toisella sijalla vatsasyövän jälkeen sanoi Hamiltonin syöpäklinikassa vierailemassa ollut tri Rakov. Ravinto- ja juontitavat voivat olla vaikuttamassa siihen, hän selitti.

Esimerkkinä hän mainitsi että pohjois-amerikkalaiset käyttävät seoksia väkijuomia nauttiessaan, mutta venäläiset juovat ryyppynsä sellaisenaan. Jotkut venäläiset voivat potea vitamiinivähyyttä.

Tri Rakov on vieraillut aikaisemmin Expossa, ja käy myöhemmin Niagara Fallsilla.

Sai lapsen tietämättään?

Toronto. — Torontolaisnainen, joka sanoo saaneensa lapsen tietämättä että hän oli raskaana, sai myös St. Michaelin sairaalan lääkärit mietteliäiksi.

Tämä nainen, 22-vuotias mrs. Norman Miles, sanoi sunnuntailtana olleensa päästämässä ilmaa Berkely kadulla sijaitsevan asuntonsa eteiseen. Tällöin hän sai vatsaväänteitä.

Rakennuksen alakerrassa asuva mrs. Violet Lush riensi avuksi ja 2 minuutin kuluttua hänen oli oltava kätilönä. Vauva oli 4 paunan 7 unssin painoinen tyttö.

"Se oli todellinen yllätys" sanoi 114-paunainen mrs. Miles sairaalassa minne hänet vietiin vaivoineen. "Minun painoni ei noussut paljoakaan."

"Me kuulemme toisinaan tämäntapaisia juttuja," selitti St. Michaelsin pää-lapsilääkäri C. A. Wooler. "Mutta minun tiedossani ei ole yhtään tällaista asiakirjatiedoin todistettua tapausta."

Maailman suurpankit

Maailman suurpankkien luettelossa on kahdella suomalaisella pankilla 167. ja 193. sija, ilmenee American Banker lehden viime numerosta. Maailman suurin pankki on edelleen Bank of America San Franciscossa. Sen talletukset ovat 16,4 miljardia dollaria.

Suurin eurooppalainen pankki Barclays Bank Ltd. Lontoossa on luettelossa viidennellä sijalla, ja sen talletukset ovat 6,6 miljardia dollaria. Tukholmalainen Svenska Handelsbanken on suurimpana pohjoismaisena pankkina 59. tilalla. Sen talletukset ovat 2,1 miljardia dollaria.

Suomalaiset pankit, Kansallis-Osake-Pankki ja Pohjoismaiden Yhdyspankki ovat viime vuodesta nousseet järjestyksessä maailman 500 suurinta pankkia käsittelevissä luettelossa. KOP on kohonnut 177:nneltä sijalta 167:lle sijalle ja PYP 196:nneltä sijalta 193:nnelle sijalle. KOP:n talletukset olivat viime vuoden lopussa 740 miljoonaa dollaria ja PYP:n 660 miljoonaa dollaria.

Ennätyssato Unkarissa

Budapest. — Unkarissa on ennätysajassa korjattu ennätyssato — 2,300 kg vehnää hehtaarilta. Unkarin uutistoimisto kertoo, että viljan korjuu saatiin suoritetuksi kaksi viikkoa aikaisemmin kuin oli suunniteltu.

Unkarissa kasvatettiin viljaa tänä vuonna 1869 ha, joista 1265 ha oli leipäviljaa ja 1055 ha vehnää. 90 prosenttia kaikista korjuutöistä suoritettiin koneellisesti.

Etelä-Afrikan lehdistö on vaikeuksissa

Johannesburg. — Pääministeri Johannes Vorsterin hyökkäys eteläafrikkalaista lehdistöä vastaan aiheutti ankaraa arvostelua hyökkäyksen pääkohteena olleessa englanninkielisessä lehdistössä. Samoin oppositiossa olevan yhtenäisyyspuolueen johtaja sir Villiers de Graf tuomitsi ankarasti hallituksen suunnitelman asettaa lehdet oikeuden eteen paljastetuista virheellisyyksistä sekä myös sen, että lehtien olisi paljastettava luottamuksellliset lähteensä.

Graaf piti suunnitelmaa iljettävänä yrityksenä lehdistön vapauden tukahduttamiseksi julistaen sen olevan vaarallinen askel taaksepäin, jollaista voisi sattua takapajuisessa maassa, ei Etelä-Afrikassa.

Pääministeri Vorster ilmoitti antaneensa lainopillisten neuvonantajiensa tehtäväksi hahmotella lainsäädäntöä, jonka nojalla hallitus voisi ryhtyä toimintaan virheellisiä tai vääristeltyjä uutisia julkaisseita lehtiä vastaan. Lakien mukaan lehdistön olisi myös paljastettava lähteensä, mikäli sitä vaadittaisiin.

Joan Baez ei saa laulaa

Washington. — Kansanlaulajatar Joan Baez ei saa esiintyä washingtonilaisessa Constitution hallissa, jonka omistaa amerikkalainen naisjärjestö "Vallankumouksen tyttäret".

Järjestön puheenjohtaja kertoi Washington Post-sanomalehden mukaan, etteivät Baezin teot ole sopusoinnussa järjestön pyrkimysten kanssa. Vallankumouksen tyttäret, jonka jäsenet väittävät suoraan polveutuvansa Yhdysvaltojen vapaussodassa taistelleista, kannattaa Vietnamin sotaa. Baez taas vastustaa sitä ja on kieltäytynyt maksamasta tuloveroaan sodan takia.

Fleming ei hyväksy Campin ajatuksia

Regina. — Dalton Campin katsantokanta, että Canadan tulisi erota sotilaallisista liitoista, ei edusta torypuolueen yleistä mielipidettä, sanoi entinen hallitusministeri Donald Fleming keskiviikkona.

Camp on konservatiivipuolueen kansallinen presidentti. Fleming tavoittelee saman puolueen kansallisen johtajan manttelia.

Fleming sanoi henkilökohtaisesti kannattavansa sitä, että Canada pysyy NATO:n ja NORAD:in jäsenmaana.

Sveitsissä keräys kreikkalaisille

Geneve. — "Tuhansien Kreikan poliittisten vankien kohtalo huolestuttaa syvästi maamme yleistä mielipidettä. On ehdottoman välttämätöntä osoittaa apua vangituille ja heidän huoltajatta jääneille perheillensä", sanotaan Genevessä julkaistussa poliittisten vankien sveitsiläisen avustuskomitean vetoomuksessa. Allekirjoittajina on ryhmä maan tunnettuja poliittisia ja yhteiskunnallisia toimihenkilöitä, yliopistojen professoreita ja lehtimiehiä. Komitea on aloittanut lahjoitusten keräyksen. Paitsi rahaa komitea ottaa vastaan myös vaatteita, elintarvikkeita ja lääkkeitä.

— Mihin tautiin Matti kuoli?
— En tiedä, mutta ei se ollut mitään vaarallista.

Toronton kuulumisia

Toronto. — Bolshoi baletti Maple Leaf Gardensissa sai mahtavia aploodeja mainiosta esityksestä tuhansilta baletin ihailijoilta.

Tervetuloa jälleen Torontoon.

* * *

Ohjelmallinen Tarmolan päättäjäistilaisuus on sunnuntaina, elok. 27 pnä. Eipä muuta kuin vielä virkistymään Tarmolaan.

* * *

Isojen häiden aika ei vielä ollut mennyt, sen näytti Eino ja Greta Hakala elokuun 19 pnä järjestämällä tyttärensä Minervan ja John Hunnakon suurenmoiset häät Don haalilla.

Siellä oli paljon häävieraita, muuta enempi oli tarjottavaa, koska mikään ei tuntunut loppuvan.

Hyvät oli häät, mutta hyvä oli tyttökin voimistelu ja urheiluseura Yrityksen kasvattama hyväksi voimistelijaksi ja urheilijaksi aina Finlandia abstractin esittäjäksi saakka. Varmaan osa kiitosta ansaitsevasta työstä jää mainitsematta.

Eipä kuin parhainta onnea nuorelleparille pitkän tulevan elämän varrelle meiltä kaikilta. Hyvät työt vain jatkukoon.

Gretalle ja Einolle parhaimmat kiitoksemme. — N.

Harvinainen karhunpentu. Tämä kullertavanvalkoinen karhunpentu joutui rautoihin ja sitten "orvoksi" kun sen emä hyökkäsi pentunsa puolustamistarkoituksessa north-bayläisen turkispyytäjän Roger Filionin kimppuun. Mr. Filionin täytyi ampua emän ja hänen olisi pitänyt hävittää tämä pentukin, mutta väliin tulivat riistanviranomaiset, jotka määräsivät pennun lähetettäväksi Toronton eläintarhaan.

Ennusteet osuivat harhaan Ruotsissa

Tukholma. — Tämän vuoden alusta voimaan tulleiden sairausvakuutuslain muutosten, joiden mukaan vakuutetuille nykyisin maksetaan päiväraha jo sairauskauden toisesta päivästä lähtien, pelättiin Ruotsissa johtavan sairausilmoitusten kasvuun ainakin 100 prosentilla. Vakuutuskassat olivat valmistautuneet ottamaan vastaan tämän kaksinkertaistuvan sairastumis-ilmoitusten määrän hankkimalla mm. uusia koneita, puhelinkeskuksia ja palkkaamalla uutta työvoimaa.

Tähän astiset kokemukset osoittavat kuitenkin kaikkien ennusteiden osuneen harhaan, ja sairastumisilmoitukset ovat tähän mennessä lisääntyneet keskimäärin vain 20 prosentilla huolimatta siitä, että nykyisin ilmoitetaan myös kaikki lyhytaikaisetkin sairastumistapaukset poikkeuksetta vakuutuskassoille, jotka ilmoittamisen helpottamiseksi ovat järjestäneet niiden vastaanoton kautta koko vuorokauden tapahtuvaksi puhelimiin kytkettyjen nauhureiden avulla.

Sairausvakuutuslain uudistuksesta hyötyvät eniten varsinaiset työntekijäryhmät, koska valtion ja yksityisten yritysten toimihenkilöiden palkkaetuihin kuului jo ennen uudistuksen voimaantuloakin täysi palkka koko sairausajalta työnantajien suorittaessa sen osan, mitä sairausvakuutus ei korvaa.

KURKKUSAILYKE

Vihreää kurkkua ja sipuleita leikataan viipaleiksi. Nämä sekä muutama kokonainen maustepippuri sekä sinapinsiemeniä ladotaan lasipurkkiin. Päälle kaadetaan liemi, jota varten on kiehautettu 1 kkp etikkaa, 1 kkp sokeria ja 2 kkp vettä.

Romanttista jännitystä – suursuosittuja tekijännimiä "kuukauden kirja"-sarjan romaaneissa

DOROTHY EDEN:

BELLA

320 SIVUA - HINTA SID. $4.60

Ennen avioliittoaan Guyn, Ravenscroftin linnanherran kanssa kaunis Bella oli ilman omaa syytään tullut sekoitetuksi koko 1800-luvun Lontoota järkyttäneeseen skandaaliin ja joutunut sisarensa kanssa nuoria tyttöjä tunnottomasti hyväkseen käyttävän rikollisjoukon käsiin. Vain Guy uskoo Bellan kertomuksen ja ottaa sisarukset suojelukseensa.

"Juoksaa, älkää kävelkö, lähimpään kirjakauppaan. Takaamme että vietätte henkeä salpaavan lukuillan — ja viimeisen sivun jälkeen jännityksenne laukeaa rentouttavasti ennen unen tuloa", kirjoittaa Boston Globe tästä suursuosion saaneesta romaanista.

VICTORIA HOLT:

SEITSEMÄS NEITSYT

323 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Kuuluisan tekijän jännittävä romaani mökin tytöstä, joka raivaa tiensä aatelislinnan valtiattareksi.

Legendan mukaan kuusi luostarin noviisia ja yksi nunna olivat haudattuina luostarin muurien sisälle, ja rangaistukseksi noviisit muurattiin kiviksi ja nunna muurattiin elävänä luostarin seinään.

DAVID BEATY:

SEIREENIN LAULU

243 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Anne Corby tapaa miehensä, englantilaisen lentoyhtiön päälentäjän, alaisilleen järjestämillä cocktail-kutsuilla nuoren lentokapteenin Philip Mathesonin ja tuntee voimakasta vetoa häneen. Jo harmaantuva aviomies tarkkailee mustasukkaisena nuorta säteilevää vaimoaan.

THERESA CHARLES:

AINOA RAKKAANI

230 SIVUA - HINTA SID. $4.25

Jännittävä ja lumoava tarina tytöstä, joka uudenlaisena naisena, uusin kasvoin lähti etsimään menneisyyttään ja rakastettuaan.

HALLDOR KILJAN LAXNESS:

SALKA VALKA

395 SIVUA - HINTA SID. $3.25

Viheliäinen kalastajakylä tunturien katveessa. Miten sellaisessa paikassa eletään? Ja kuinka kuollaan? Mitkä ilot ja surut elänevät noiden himmeiden öljytuijujen ympärillä? — Nyt tämä kylä tunnetaan kaikkialla, samoin nuori tyttö Salka Valka, joka ankeissa oloissa kasvaa rakkauteen, sankaruuteen, kohtaloonsa.

Kaikki on suurta tässä teoksessa.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

UUSIA MENESTYSROMAANEJA

CATHERINE GAVIN:

VERENPUNAINEN KUU

319 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Italian vapaustaistelun värikkäät ajat ovat "Linnoituksen" tekijän uuden romaanin aiheena. Tapahtumat siirtyvät Kalifornian kultakentiltä pieneen ranskalaiseen kylpyläkaupunkiin, Tulleries'n sihisevien kaasulamppujen kajosta joutilaana uinuvalle Rivieralle. Kokoavana voimana on sorretun kansan pyrkimys vapauteen, Italian risorgimento — lyösnousemus. Tosiasioihin perustuva tieto muodostaa luotettavan taustan, jolle rohkea mielikuvitus hahmottaa omalaatuisen kiehtovan aikakauden.

ANNIKKI SANKARI:

SYYSKUUSSA

290 SIVUA — HINTA SID. $4.50

Annikki Sankarin romaanissa seurataan yhden illan, yön ja päivän tapahtumia. Vuorotellen äitiä ja tytärtä. Eevan tyhjään lauantaihin purkautuu kokonainen kokemuksien sarja. Hän tapaa miehen, josta on jo luullut luopuneensa. Hän antaa periksi ystävättärensä houkutuksille ja lähtee ravintolaan. Lujat päätökset murenevat toinen toisensa jälkeen, ilta ja yö jatkuvat pitkään. Aamutunneilla alkaa toisenlainen kierros. Tyttöä etsimässä. Ullamaijan koulutovereiden kotien ovilla hänelle vain puistellaan päätä. Tyttöä ei ole näkynyt.

MARIA ROLNIKAITE:

EN VOI VAIETA

232 SIVUA — HINTA SID. $4.25

Me olemme lukeneet Anne Frankista emmekä voi unohtaa häntä. Tässä on toinen hänen kaltaisensa, hänen ikäisensä tyttö, joka kotikaupungissaan Vilnassa kertoi päiväkirjalleen nuoren elämänsä iloisista tapahtumista. Sitten hän koki kauhun: hirveät uutiset, sodan, eron vanhemmista, elämän ghetossa, umpeen muurattujen katujen sokkeleissa. Maria ei luopunut muistiinpanoistaan. Pienille paperilapuille hän teki tunnontarkkoja merkintöjä. Keskitysleirillä hän jatkoi kirjoittamista — sementtisäkkien riekaleisiin. Kun paperi loppui, hän opetteli asiat ulkoa, painoi ne verikirjaimin mieleensä. Muistamisen halu auttoi häntä kestämään.

"Jälleen yksi niitä kirjoja, joihin soisin jokaisen ihmisen tutustuva, joita soisi luettavan, ajateltavan. Ei pidä unohtaa — olemme edelleen vastuussa." — Ilmari Jäppinen, Jyväskylän Ylioppilaslehti.

DAPHNE DU MAURIER:

HAUKAN LENTO

315 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Aurinkolaseja, huiveja, matkapostikortteja. Roomalaisen hotellin aula kiehuu amerikkalaisista ja englantilaisista turisteista. Kiihtyneiden naisten ahdistama opas on tukehtumaisillaan. Tunnelma on katossa, sillä edessä on lupaava ilta, "Rome by Night". Mutta lähtöhetkellä kaksi puuttuu.

Näiden kahden Via Venetolla harhailevan opettajattaren tähden opas, Armino Fabbio tekee harkitsemattoman eleen. Naisten hurskas päivittely saa hänet työntämään suhteettoman määrän liiroja kerjäläisen kouraan. Yöllä samainen vanhus murhataan. Tämä sinetöi Arminon tulevan kohtalon, hän joutuu jännittävien, mystillisten tapahtumien verkkoon. Vahva kirja — Rebekan veroinen.

NIKOLAI LESKOV:

VALITUT KERTOMUKSET

401 SIVUA — HINTA. SID. $3.60

Nikolai Leskov on venäläisen kirjallisuuden yksinäinen susi, jonka tuotanto aikalaiskriitikot kaltoin kohtelivat. Ensimmäisissä kertomuksissaan ja romaaneissaan, hän taisteli maaorjuutta vastaan ja arvosteli vallankumouksellisen sivistyneistön nihilistisiä aatteita. 1870-luvulla hän kirjoitti tuotantonsa ansiokkaimman osan, joka kuvailee maalismiljööta, papistoa ja lahkolaisia. Tältä kaudelta ovat peräisin useimmat kertomukset Juhani Konkan toimittamassa teoksessa.

Kertomuksissa levittäytyy eteemme yhdeksännentoista vuosisadan tsaarivaltakunta. Kertomusten realismiin ja satiiriin yhdistyy usein annos tyypillisesti slaavilaista sadunomaisuutta. Mestarillisesti toteutettu juoniaines ja loistava sanallinen ilmaisu tekevät niistä nautittavia kokonaisuuksia.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Suomalainen autokorjaamo

D. G. MOTORS

PAUL LUOMA

Erikoistunut automaattisiin vaihteisiin

Yleistä autokorjausta

KAIKKI TYÖ TAATAAN

KOHTUULLISET TAKSAT

Puhelin 674-0988, kotiin 694-4387

387 Bessie Street, Sudbury, Ont.

Edullisin aika OSTAA

1967 FORD

ERIKOISHINNALLA

"Pick-up" trokeja

ERIKOISKAUPALLA

Kiirehtikää!

SULO HEINO tarjoaa Teille edullisen palvelun

McLEOD MOTORS

65 Larch St. Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston eri toimikuntien ja komiteain yhteinen kokous on Finnish haalilla keskiviikkona, syyskuun 6 pnä kello 7 illalla. Syystoiminnan järjestelyjen vuoksi kaikki mukaan, please.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin, kello 1—11 ip.

Mies kuoli tapaturmassa

Sudburyssa neljäntien risteyksessä tapahtui kuolemaan johtanut auto-onnettomuus varhain perjantaiaamuna.

Sunnyside tiellä Long Lakella asunut Karl Plener kuoli heti kun hänen pieni eurooppalainen autonsa murskaantui suuren, raskaasti kuormitetun rekkavaunun pyörien alle. Rekka-auton omistaa Trans-Provincial Freight ja sitä ajoi Richard Robitaille.

Plener oli CNR:n palveluksessa mekanikon apulaisena. Hän oli mennyt naimisiin Saksassa Sonja Braunin kanssa vuonna 1963 ja tullut Canadaan samana vuonna.

Saman perheen 14-kuukauden ikäinen lapsi, Manfred, hukkui Long Lakeen viime lokakuussa.

TILATKAA VAPAUS!

Olga Kallio kuoli sunnuntaina

Sudburyn Memorial saraalassa kuoli sunnuntaina Olga Kallio 77:llä ikävuodellaan.

Hän oli syntynyt Suomessa Haukivuorella Sakkolan kylässä, marraskuun 11 pv 1890.

Suremaan jäi hänen ainoa poikansa Väinö ja hänen vaimonsa Saara Windsorissa, kolme siskoa Suomessa ja veljen tyttö Vieno Koski Wawassa Ont.

Hautaustoimitus on Lougheedin hautaustoimiston kappelissa torstaina elokuun 24 pv. kello 1,30, ja lasketaan vainaja haudanlepoon Park Lawn hautausmaahan.

Ilkityötä

Wahnapitae. — Täällä paikkakunnalla hyvin tunnettu Jack Järvi (Tiisjärvi) kertoi joutuneensa hiljattain ilkityön uhriksi. Hän oli jättänyt kuorma-autonsa jonkun tuttavansa ajotielle Wanupiin siinä olleen pienen vian korjaamista varten. Auto oli kahdeksan vuotta vanha, mutta sillä oli ajettu vasta 7,000 mailia ja muutenkin se oli melkein kuin uusi.

Jotkut nuoret ilkityön tekijät olivat ajaneet auton Wahnapitae joen rantaan, rikkoneet siitä kaikki aina ikkunoita myöten ja sisuksen polttaneet. Ranta oli kumminkin niin pehmeää sateen jäljiltä, että auto juuttui siihen.

Asiasta oli ilmoitettu poliisille, joka helikopterilla ilmasta käsin tapasi ilkityöntekijät ja ainakin joku heistä saatiin pidätettyä. On esitetty epäilyjä, että se olisi jonkun Burwashin vankilasta karanneen ilkityötä. Joitakin muitakin autoja oli samaan aikaan saanut samanlaisen kohtalon.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Anni Setälä, R.R.1., Whitefish Ont. on lahjoittanut täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi $2,00.

Hugo Malm, Nemegoesta on lahjoittanut samaan tarkoitukseen $3.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitokset lahjoituksista.

RCMP pidätti nuoren miehen perhemurhasta

North Battleford, Sask. — RCMP:n toimesta on pidätetty 21-vuotias Victor Ernest Hoffman syytettynä James Petersonin ja hänen vaimonsa sekä heidän 7 lapsensa murhasta.

Hoffmanin antautui rauhallisesti ja ilman taistelua. Pidätys suoritettiin lauantaina Hoffmanin kotona Leaskin lähettyvillä.

Poliisin kertoman mukaan perjantaina löydettiin .22 kaliberin Belgian Browning pumpattava pitnoiskivääri ja RCMP:n asiantuntijat tutkivat sitä nyt laboratoriossaan.

Hoffman on poliisien kertoman mukaan yksinäinen mies. Hän on 5 jalkaa ja 8 tuumaa pitkä ja painaa 165 paunaa.

Virallinen kuulustelu murhasyytöksestä alkoi maanantaina, mutta Hoffmania pidetään todennäköisesti Saskatchewan sairaalassa North Battlefordissa mielentutkimuksen suoritusta varten.

Carmichaelia ei huolita Trinidadiin

Georgetown. — Trinidad on kieltänyt Stokely Carmichaelia saapumasta maahan, kerrottiin trinidadilaisista diplomaattipiireistä.

Viime aikoina on kierrellyt itsepintaisia huhuja, joiden mukaan Yhdysvallat aikoo karkottaa Carmichaelin Trinidadiin. Carmichael on kotoisin Trinidadista, mutta hän on nykyään Yhdysvaltain kansalainen. Myös Englanti on evännyt Carmichaelilta maahantuloluvan.

Kennedy ei aio presidentiksi ainakaan vielä

New York. — Senaattori Robert Kennedy sanoi aikakauslehti Saturday Postille antamassaan haastattelussa, että hän ei aio kilpailla presidentti Johnsonin kanssa demokraattisen puolueen presidenttiehdokkaan paikasta vuonna 1968. Hän sanoi, ettei suostu varapresidenttiehdokkaaksikaan, vaan toimii ainoastaan tullakseen valituksi uudelleen senaattiin vuonna 1970. Kennedy sanoi kuitenkin, että vielä on liian aikaista puhua hänen suunnitelmistaan vuoden 1972 presidenttivaaleihin nähden.

Joan Boez lauloi ulkona

Washington. — Folk-laulaja Joan Baez antoi ilmaisen ulkoilmakonsertin 30,000 kuuntelijalle viime viikolla presidentti Washingtonin patsaan juurella sen jälkeen kun hänen ei annettu esiintyä Constitution Hallissa.

Amerikkalainen naisjärjestö 'Vallankumouksen tyttäret' (DAR), joka omistaa salin, ei antanut Baezin käyttää sitä, koska hän vastustaa Vietnamin sotaa.

Järjestön jäsenet pitävät esiisinään Amerikan vallankumouksen patriootteja.

Mies tunnustanut tappaneensa vaimon ja neljä pikkulasta

St. Cloud, Minn. — David L. Hoskins, 30, joka on poliisien vartioimana täkäläisessä sairaalassa, on poliisien kertoman mukaan tunnustanut tappaneen vaimonsa, ampuneensa sitten itseään kahdesti yrittäen saada vahvistuksen jutulle, että joku muu oli tekosen suorittanut ja sytyttäneensä palamaan rakennuksen missä oli heidän neljä pientä lastaan.

Poliisiviranomaiset sanovat Hoskinsin allekirjoittaneen tämän syyllisyystunnustuksen. Hän on sairaalassa kohtalaisen hyvässä kunnossa.

Poliisiviranomaisten kertoman mukaan Hoskins myöntää ampuneensa 29-vuotiaan vaimonsa torstai-iltana kotonaan, Pearl Laken lähettyvillä.

Tapettuaan vaimonsa, selittää seriffi Peter Peter Lahr, Hoskins sytytti talon ja autovajan palamaan, ampui itseään kahdesti olkapäähän ja kylkeen ja sitoi itsensä pyykkinarupylvääseen saadakseen näyttämään, että teon oli suorittanut joku muu.

Hän sanoo käsittäneensä vasta itsensä sitomisen jälkeen että lapset — 7-vuotias Julie, 4-vuotias Darla, 2-vuotias Linda ja 6 viikon ikäinen David — olivat sisällä. Hän yritti vapauttaa itsensä ja mennä lasten avuksi, mutta sekaantui niin pahoin siteisiinsä, että ei voinutkaan sitä tehdä.

Murhan motiivi on saatu tietää, mutta sitä ei ole ilmoitettu.

Hoskin löydettiin paaluun sidottuna perjantaina. Hän kertoi seitsemälle teini-ikäiselle, jotka hänet löysivät, että viisi tai kuusi nuorta miestä sitoi hänet, ampui häntä ja sytytti talon palamaan.

Hoskins on ollut työttömänä viime keväästä alkaen jolloin hän pakkolomautettiin St. Cloud tehtaalta. Hän on auttanut isäänsä ja vaimonsa isää farmitöissä.

Yli 6 jalkaa pitkä, 220 paunaa painava Hoskins on ollut aktiivinen Church of Christ Kimball-kirkon kitaraa soittavana gospel-laulajana. Hän on ollut kirkon johtokunnan jäsenenä ja pyhäkoulun johtajana.

Tämän pienen farmikylän asukkaat olivat perjantaina peloissaan siitä, mitä kulkeva miesryhmä voi heille tehdä. Lauantaina he pudistelivat päitään ihmetellen miltei uskomattomalta tuntuvaa tapausta siitä kun tällaista voi tapahtua yleisesti ihailulle perheelle.

Sirkuksen johtajan luo tuli mies kahden koiransa kanssa ja koirat esittelivät monenlaisia temppuja. Sirkuksen johtaja katseli niitä haukotellen. Vihdoin pienempi koira virkahti:

— Luuletko, että me saamme paikan?

— Mitä, osaako tuo koira puhua! ällistyi johtaja.

— Ei, mutta isompi koira on vatsastapuhuja.

KUOLLUT

Olga Kallio

kuoli Sudbury Memorial-sairaalassa elokuun 20 pnä 1967. Hän oli syntynyt Haukivuoren pitäjässä, Suomessa, marraskuun 11 pnä 1890.

Suremaan jäi hänen poikansa Väinö Kallio ja hänen vaimonsa Saara Windsorissa, Ont., kolme siskoa Suomessa ja veljentytär Vieno Koski, Wawa, Ont.

Hautaus toimitetaan Laugheedin hautaustoimistosta torstaina, elokuun 24 pnä, klo 1.30 ip.

Tilatkaa Vapaus!

PERHEEN NUOREMMILLE

Horsemanship

PART III

By HELVI TAULU

GROOMING

Reasons for grooming. Many people think that the only reason a horse is groomed is to make it look attractive, but this is only half- A horse must be kept groomed in order for it to keep healthy. A horse that is dirty and ill-kept is apt to have some disease. A good way to groom a horse is to begin on one side and work your way along and leave the head for the last. Sponge its eyes, nose and dock. Be careful when brushing a horses head. Use the rubber for a final going over. Use the hoof-pick to clean the feet and pick out stones. Always at each grooming check your horse for soreness, lumps, cuts etc. and have your horse wormed at least once a year. A good grooming kit includes the following: dandy brush, body brush, water brush, curry comb, sponge, rubber, wisp, comb, hoof-pick and neats foot oil.

THE MEDICINE CUPBOARD:

A few things always good to keep handy are: thermometer, scissors, iodine, cough medicine, boracic powder, vaseline, epsom salts, hydrogen peroxide, rubbing alcohol, fly repellent, hoof dressing, pliers, antiseptic powder and dressings.

You never know when some mishap will occur so you will be better of having a few of these items. Here are a few ailments which might occur. Colic: keep walking the horse and call vet. Wounds: clean with solutions and put powder on, if bleeding hose gently and place dressing on Bruises: apply cold packs and hose gently. Trailer accidents. Quietly free horse and do what you can. Call a vet. Do not excite the animal. Skin diseases: Do what you can and call the vet. You will be able to tell if your your horse is in good condition: he will have a good bright eye and a shiny coat.

(Continued)

* * *

Annette has Some School Supplies Already

Dear Irja-täti, boys and girls.

This past week we went swimming quite a few times. We went to Sandstone Lake, Arrow Lake and Round Lake.

School will be starting soon and all the boys and girls haven't written yet. I've gotten some school supplies already.

On the 18—19—20th is the Murillo Fair. I think we will be going on Sunday the 20th. There will be some rides, horse. and baby shows.

Pretty soon it will be winter again. I hope it will not be too cold. Bye or now.

Annette Alanen.

* * *

Aila Won a Prize At the Laulujuhlas

Dear Irja-täti, boys and girls.

Boy, do the holidays ever fly by fast. Soon school will be starting again.

We have been swimming this past week before school begins and before it turns too old. Once when we went swimming we all got a sunburn, my sisters, mother and I. It was sure sore and painful.

At a dance at the Song and Music Festival in Toronto I won a door prize without even buying a ticket. A friend of the family bought us tickets and I won $10.00. Thank you very much "KASSU" for buying me the ticket.

Many thanks to the "PIILOS" for the souvenirs from Finland.

Aila Alanen.

Irja-tädin postilaatikko

Dear Boys and Girls.

Today we have letters from the Alanen sisters from Silver Mountain. Thanks Aila and Annette for your letters.

Seems to me from Annette's letter that the weather must be very cold there because you are expecting winter already. Hey don't go so fast, this is only August after all. Surely we will have some more warm weather coming up.

Congratulations Aila on your winning a prize from the Laulujuhlas. I saw it in the paper last week already but I wanted you to be the one to tell us about it. I bet you were very surprised.

Well in another two weeks school will be opening apain. I hope that all of you have enjoyed your holidays and are anxiously waiting to get back to school. Hoping to hear from some of the ones that haven't written yet kuulemiin until next week.

Irja-täti.

— Luulo on valhen kranni.

Kauhava.

— Kylläpä sellä tuloo ku Jäppise naemavuonna.

Nilsiä.

KAUNEIMMAT KUKAT

LINNEA LINDIN

MUISTOLLE

Sofia Pöntiö
Hilma ja Ensio Wuori
Mary Saari
Rauha ja Aimo Mäki

KUOLLUT

Elina Vilhelmiina Lind

(o.s. Vainionpää)

kuoli Sudbury General-sairaalassa, perjantaiaamupäivällä, elokuun 18 pnä 1967, ollen 75 vuoden ikäinen.

Suremaan lähinnä jäi hänen miehensä Jarl Lind, 36 Alder St. S., poikansa Paul, Torontossa, tyttärensä mrs. Fred (Helmi) Jackson, Falconbridgessa, poikapuoli Rudolph Lind, Wawa, tyttären lapset James, Robert ja Kenneth, kaikki Falconbridgessa, lastenlastenlapset Sandra ja Corinne.

Hautajaset toimitettiin Lougheedin hautaustoimiston kappelista, maanantaina, iltapäivällä elokuun 21 p. 1967, Park Lawn hautausmaahan.

HUOMIO! HUOMIO!

SCANDINAVIAN FOODS

26 Frood Rd. Puh. 673-8665 Sudbury

MUUTTAA TÄMÄN KUUN LOPUSSA

138 Spruce St:lle

ja avataan siellä 1 p. syysk.

Samalla kadulla jossa on suom. haali, sauna ja meijeri.

Kiitämme asiakkaitamme hyvästä kannatuksesta ja toivomme samaa uudessa paikassa.

Tervetuloa avajaiskahville 1 p. syysk.

IMPI JA SIMO SUOMI

22. 24. 26. 29.

IKKUNOITA, OVIA, 'PICNIC'-PÖYTIÄ

Uutuus "COMBINATION" puisia ulko-ovia — iso luisuva ikkuna kärpäsverkko pysyväisesti ovessa — ei tarvitse vaihdella. Varastossa tavallisia puisia nostoikkunoita — halvin ja edullisin pohjoisalueille. KEHYKSETTOMIA IKKUNOITA — varustettu vahvoilla sivuttain liukuvilla ruuduilla, lännen seetristä raamit — kootaan liiman kanssa. Varastossa vahvoja "PICNIC"-PÖYTIÄ.

VALMISTAMME IKKUNAN JA OVEN RAAMEJA

SUDBURY PLANING MILL

19 Gino St. Copper kadun alkupäästä ylös. Puh. 675-6771

Takaisin KOULUUN

raikkaaksi puhdistetuissa vaatteissa!

Välttäkää loppukiirettä . . . puhdistuttakaa vaatteenne NYT!

He menevät luokan etupäähän vaatteilla jotka näyttävät kuin uudet ja Te saatte "A:n" budjettisuunnitelmassa meidän alhaisilla hinnoilla.

Lähettäkää vaatteenne nyt taataksenne niiden paluun ennen koulun alkamista!

Sanitone Certified Master Drycleaner

Sudbury Steam Laundry & Dry Cleaning

171 Larch St.

15. 17. 19. 22.

Hienoja

LAATUHUONEKALUJA SÄHKÖLAITTEITA ja TELEVISIOITA

Kohtuuhinnalla

VALITTU VALIKOIMA

Espanola Furniture & Appliances

KARL. A. NIEMI, omist.

Puh. 869-2321

175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA

PUUTAVARAA

ja

RAKENNUS-TARPEITA

SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA kohtuullisin hinnoin

RICHARD LAKE LUMBER

& Builders Supply Ltd.

PUH. 673-8487

Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury

Maantie 69 etelään

Richard Lake

KIRJALLISHISTORIALLINEN TUTKIMUS TULENKANTAJISTA

Kerttu Saarenheimo:

TULENKANTAJAT

Tohtori Kerttu Saarenheimon teos on ensimmäinen yhteinen kirjallishistoriallinen tutkimus tulenkantajista. Esityksen runkona on

303 SIVUA — HINTA SID. $5.95

Ryhmän vaiheita ja kirjallisia teemoja 1920-luvulla

Runsas kuvitus

ryhmän kehityksen kolmivaihejaottelu, jonka professori Lauri Viljanen hahmotteli luonnehtiessaan kirjallisuutemme 1920-lukua Yleisradiossa järjestetyssä keskustelusarjassa. Ensin on Nuoren Voiman kausi, sitten suuren hurmion kausi ja lopuksi päädyttiin etsimään nykyaikaa. Näissä puitteissa kirjoittaja — Valtion humanistisen toimikunnan tutkija ja Turun Yliopiston dosentti — tarkastelee 20-luvun lyyristen aiheiden värikästä kaleidoskooppia, jossa heijastuu milloin kauhukuvitelmia ja lahoavien lehtien tuoksua, milloin raivoisaa elämännälkää, eksotiikkaa, satua tai koneromantiikkaa.

Iloisen 20-luvun kirjavia virikkeitä tutkiessaan tri Saarenheimo laajentaa samalla näkökulmaa kirjoista kirjailijoihin, heidän taustaansa ja harrastuksiinsa, ystävyyssuhteisiin ja hilpeään seurusteluun. Painamattomat lähteet, ennen kaikkea ryhmän jäsenten välinen kirjeenvaihto ja haastattelut ovat tuoneet esiin runsaasti ennen tuntematonta materiaalia. Keskeisiä hahmoja ovat Onni Halla, Yrjö Jylhä, Uuno Kallas, Arvi Kivimaa, P. Mustapää, Olavi Paavolainen, Ilmari Pimiä, Elina Vaara, Erkki ja Katri Vala, Mika Waltari ja Lauri Viljanen. Heidän lisäkseen tapaamme ryhmään väljemmin liittyneitä, kirjailijoita, taiteilijoita ja kriitikoita.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Suomen ulkopolitiikan kehityslinjat 1809 - 1966

147 Sivua — Hinta nid. $1.40

Esitelmäsarja toimittanut Ilkka Hakalehto

Teos sisältää tärkeät esitelmät, jotka vuoden 1965 syksyllä pidettiin Nuoren Polven Ulkopoliittisen Yhdistyksen järjestämän esitelmäsarjan puitteissa. Yhdentoista poliitikon ja historioitsijan esitelmät valottavat autonomisen ja itsenäisen Suomen kansainvälisiä suhteita ja ovat omiaan laajentamaan ja syventämään tämän hetken suomalaisen ulkopoliittista ajattelua.

Paasikiven linja

Puheita vuosilta 1944—1956

245 sivua — Hinta nid. $1.75

J. K. Paasikiven puheet vuosilta 1944—1956 valottavat monelta taholta suuren valtiomiehen toimintaa. Tässä poliittisessa ja aatteellisessa testamentissaan hän esittää teoreettisen ja käytännöllisen käsityksensä sotiemme jälkeisen ajan historiasta.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing COMPANY LIMITED

P. O. Box 69 Sudbury, Ontario

KAUNEIMMAT KUKAT

edesmenneen ystävämme

EERO SYTELÄN

MUISTOLLE

Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,

Anni Setälä	Aino ja Lauri Koski
Vilho Setälä	Miriam ja Antti Hankonen
Aini ja Eino Hill	Elina ja Arvi Sandholm
Elli ja Karl Puiras	Tekla ja Anselm
Helen ja Bill Sundholm	Kääriäinen

WHITEFISH ONTARIO

Piispaset — Lisi ja Allan Tillman

Helmi ja Yrjö Palomäki

BEAVER LAKE ONTARIO

Sofia ja Yrjö Sikala, Creighton Mine, Ont.

Mrs. Maiju Airila, R. R. 3, Sudbury, Ont.

John Salminen, R. R. 2, Sudbury, Ont.

KAUNEIMMAT KUKAT

edesmenneen ystävämme

LINNEA LINDIN

MUISTOLLE

Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,

Maiju Majander	Hilja Smith
Kerttu ja Toivo Leppä	Ida Nordlund
Esteri ja Eino Siren	Kerttu ja Taisto Länsi
Helmi ja Olavi Lindroos	Emmi ja Hannes Suomala
Senja ja Edwin Suksi	Hilja ja Anton Kaisla
Esther ja Toby Hakala	Lillian ja Aulis
Irja ja Kalle Tulla	Irja ja Aatu Koivula
Fanny ja Leo Long	Hanna ja Matti Saari
Hilda Kauppila	Vilma ja Eino Lehtola
Impi ja Frank Tommila	

SUDBURY ONTARIO